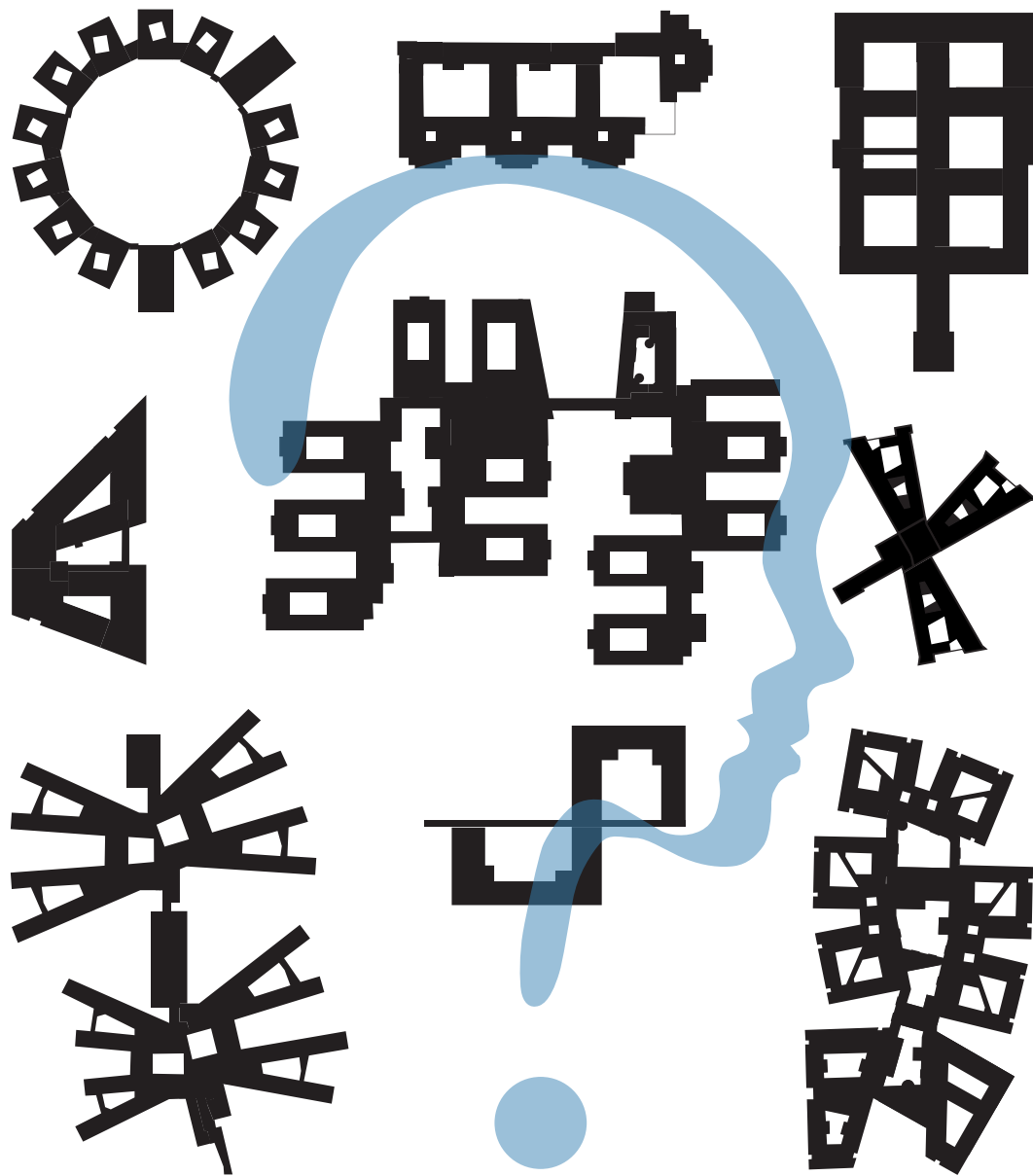

KONCEPTPROGRAM

LOKALER FÖR PSYKIATRI

bilaga – referensexempel
2018-10-16

PROGRAM FÖR **TEKNISK STANDARD**

CHALMERS

CVA Centrum för
VÄRDENS ARKITEKTUR

SYKEHUSBYGG

Östra sjukhuset, Göteborg

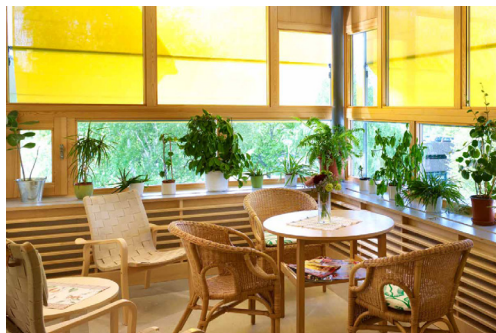

Foto: Hans Wretling

Färdigtställt: **2006**

Arkitekt: **White Arkitekter**

Antal våningar (avd): **2**

Total yta: **18 800 kvm BTA**

Antal vårdplatser: **120**

Antal vårdplatser (avd): **14**

Yta avdelning: **1320 kvm**

Yta vårdrum exkl. wc/d: **14 kvm**

Social densitet (avd): **0,35 pers/rum**

Rumslig densitet (avd): **94 kvm/vårdplats**

De vägledande visionerna bakom Östra sjukhusets psykiatriska klinik var att skapa en välkomnande och läkande miljö för patienter och att minska och motverka fördomar och stigma. Mycket fokus har lagts på det första intrycket, dels genom färgsättning, ljusinsläpp och materialval, men också på en entré som är som alla andra entréer på sjukhusområdet och välkomnande för alla.

Verksamheten vänder sig till vuxna. I byggnaden finns Göteborgs psykiatriska akutmottagning samt avdelningar för allmänpsykiatri och missbruksvård. Dock har avdelningarnas inriktning förändrats flera gånger under åren, vilket understryker vikten av att utforma generella avdelningar.

Gemensamt för alla avdelningar är lokaler för fysioterapi, arbetsterapi med ett träningskök och konstateljé samt övernattningsrum för personal och personalgym. Byggnaden är förbunden med resten av Östra sjukhuset genom en kulvert.

Rökning på gårdarna är tillåtet i undantagsfall för patienter som vårdas under tvång.

+ De gröna gårdarna är en viktig tillgång, men kräver att personal är närvarande då det är möjligt att klättra på fasaderna och få loss stenar ur markbeläggningen.

+ De ljusa och luftiga lokalerna med vackra ytskikt och kulörer är väldigt fina

+ Aktivitetsrummet på varje avdelning är mycket uppskattat. En patient uppskattade att han kunde ta med sina barn dit och rita och måla när de var på besök.

+ Det är möjligt att välja om ett larm ska vara tyst, och bara visas på personalens displayer eller om det ska vara en ljudlig signal.

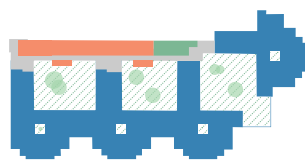
- Det upplevs som ett problem att publika ytor har glaspartier mot innergårdarna, det kan vara integritetskränkande för patienter som mår väldigt dåligt.

- Vissa ytskikt är ömtåliga och krävande att underhålla på rätt sätt under pågående verksamhet.

- Det saknas plats för fysisk aktivitet inne på avdelningarna.

- Med ökad risk för spridning av multiresistenta bakterier blir det viktigare med handhygien, även inom psykiatri. Personalen saknar därför handfat, framförallt på teamstationen.

+ Östra
sjukhuset

Göteborg C: 6 km

- Helydygnsvård
- Öppenvård
- Forskning, utbildning, behandling & aktivitet
- Kommunikation & teknik
- Somatisk vård

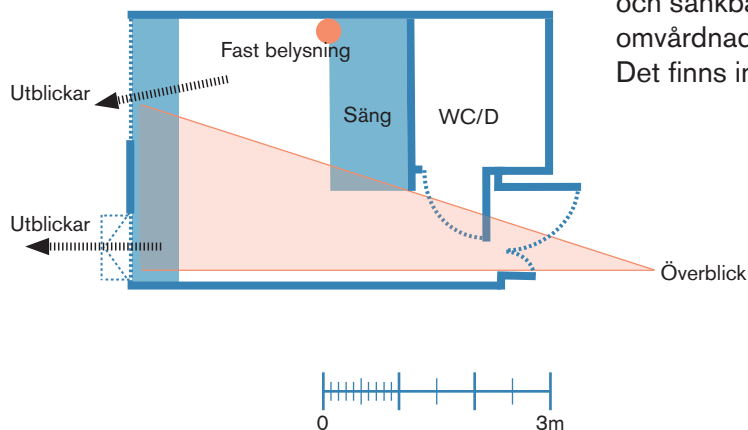
Lokalisering

En psykiatrisk klinik på Östra sjukhuset hade diskuterats sedan 1970-talet men blev verklighet först 2006. Den psykiatriska specialistvården i Göteborg ingår i samma organisation. Helydygnsvården finns på Östra sjukhuset, Sahlgrenska, Högsbo och Mölndals sjukhus. Öppenvården är utlokaliserad till olika stadsdelar.

Vårdrum

Det finns två stycken två-patientrum på varje avdelning vilket verksamheten tycker är bra. De menar att vissa patienter mår bättre av sällskap. Män och kvinnor delar dock aldrig rum.

Patientrummen är svåra för personal att överblicka, man måste gå in i rummet för att se patienten. Rummen har en öppningsbar vädringslucka. Sängarna behöver vara höj- och sänkbara för att vissa patienter behöver omvårdnad i säng och för att de bäddas om ofta. Det finns inte tv på rummen.

Östra sjukhuset, Göteborg

Samband heldygnsvård

Vårdavdelningarna på Östra sjukhuset nås genom en administrativ korridor som kan hållas öppen för patienter eller stängas. Centralt i de gemensamma ytorna finns en atriumgård som kan användas av avdelningarna på markplan och ger ljus till avdelningarna en trappa upp. De gemensamma delarna är utformade för att ge god överblick men samtidigt erbjuda flera olika rumsligheter och sittgrupper. Varje avdelning är kopplad till de intilliggande avdelningarna och vissa funktioner delas.

Personalen äter lunch i ett pausrum inne på avdelningen, detta används också för rapportering mellan arbetspass.

Personalrummet, som delas med nästa avdelning, används istället oftare för konferenser. ECT-behandlingens schema gör att alla avdelningar behöver ha konferens samtidigt. Det upplevs generellt finns för få arbetsplatser, särskilt för läkarkandidater.

(1) Sluss mot avdelning med admin. arb.platser

(2) Anhörigrum

(3) Publik entrépassage

Foto: Laura Cambra Rufino

(4) Patientrum

(5) Patientrum

(6) Matplats intill atriumgård

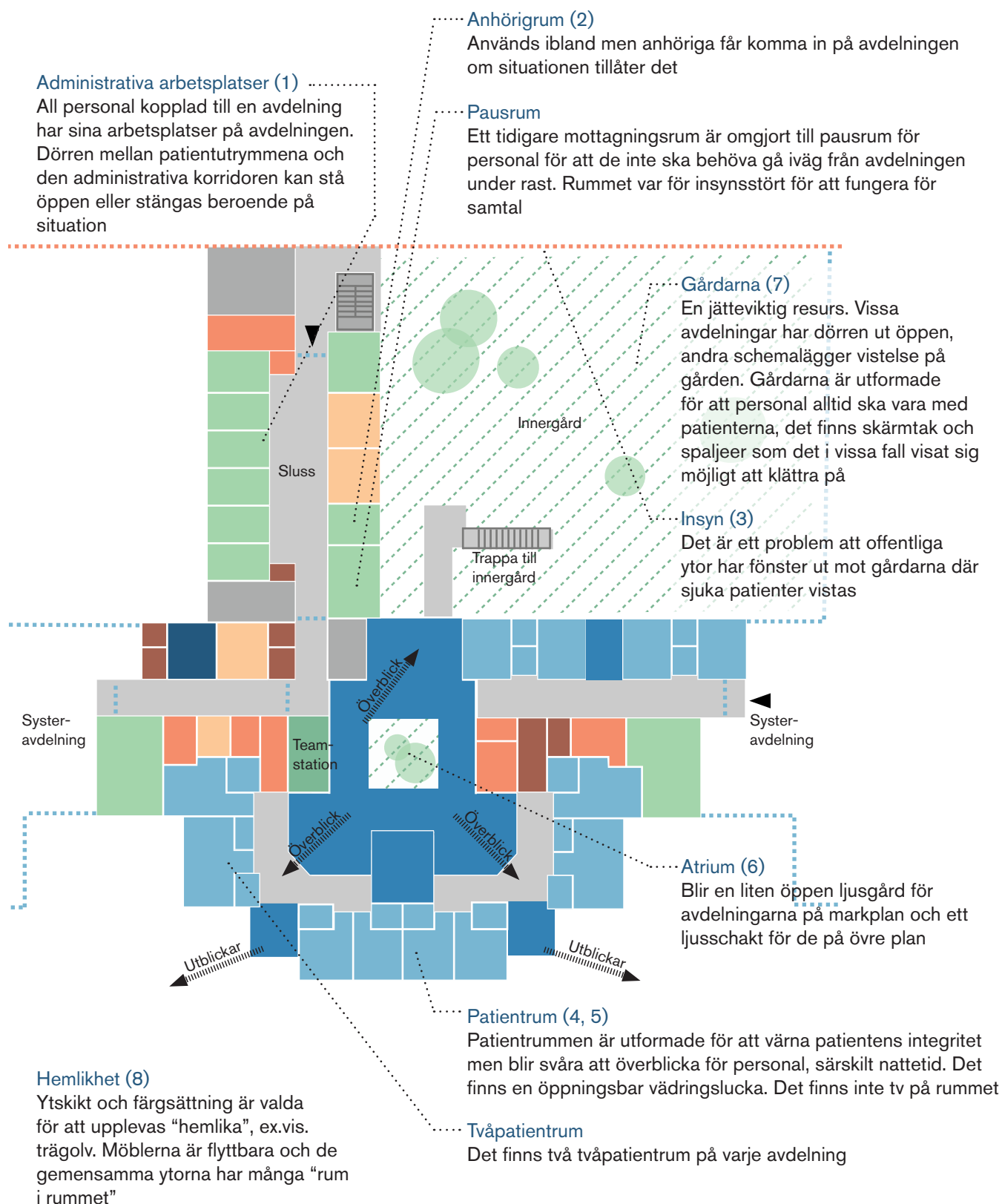
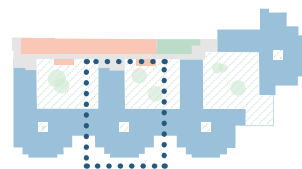
(7) Innergård

(8) Dagrum med utblickar

- Patientrum
- Aktivitetsrum, dagrum, matsal
- Avskiljningsrum
- Administrativa arbetsplatser
- Teamstation
- Samtalsrum, behandlingsrum
- Stödfunktioner
- WC, kapprum, omklädning
- Korridor, passage
- Teknik, trappor och hissar

Brinkåsen, Vänersborg

Foto: Sjögren Arkitekter

Färdigtställt: **2011**

Arkitekt: **Sjögren Arkitekter**

Antal våningar (avd): **1**

Total yta: **18 600 kvm BTA**

Antal vårdplatser: **84**

Antal vårdplatser (avd): **14**

Yta avdelning: **1300 kvm**

Yta vårdrum exkl. wc/d: **13 kvm**

Social densitet (avd): **0,35 pers/rum**

Rumslig densitet (avd): **93 kvm/vårdplats**

Brinkåsen är byggt i anslutning till det gamla mentalsjukhuset Restad Gård strax utanför Vänersborg. Sjukhuset är byggt för rättspsykiatri och långa vårdtider. Ambitionen med projektet var att helt bryta upp från gamla mönster och undvika det "institutionslika". Ett sätt att göra det var att efterlikna samhället utanför genom att innehålla boende, fritid och arbete. Boendeenheterna (avdelningarna) innehåller endast boende och viss behandling medan ett gemensamt aktivitetshus innehåller fritidsytor, rehabiliteringsaktiviteter och behandling. Därför måste man också ta på skor och gå genom parken för att ta sig till dagens aktiviteter.

All specialistpersonal (läkare, pedagoger, arbetsterapeuter etc) har sina arbetsplatser i en separat administrationsbyggnad, där också personalmatsal, huvudentré och förvaltningsrätt finns. Tanken är att personal ska kunna dra sig tillbaka från patienterna, konferera med kollegor och finnas nära forsknings- och utvecklingsarbetet i en akademisk miljö. Det gör att det går att ha fler olika specialister anställda

när inte varje roll måste finnas representerad på varje avdelning. På avdelningarna finns omvårdnadspersonal samt läkarstudenter.

Under hela anläggningen finns en cirkulär förbindelsegång för transporter som linne, mat, varor samt besökande anhöriga. Därifrån styrs också all teknik och där finns omklädningsrum och nyckel/larmcentral.

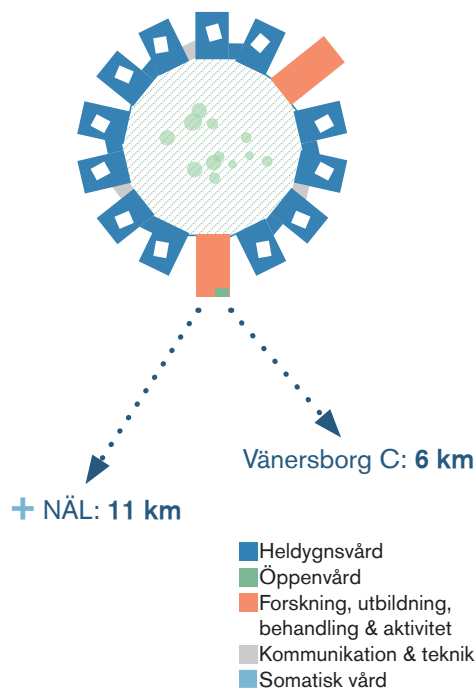
+ Avdelningarna i markplan med fri tillgång till atriumgårdarna och närhet till parken är en mycket viktig kvalitet för patienterna och skapar en lugn miljö.

+ Avdelningarnas utformning underlättar en effektiv bemanning vilket är en besparing för verksamheten.

+ Att personal samlas i administrationshuset har stimulerat erfarenhetsutbyte och utvecklingsarbete.

+ Att byggnaderna i sig utgör sjukhusets yttre avgränsning gör att höga staket och stängsel inte behövs.

- Idag finns ett rum på varje avdelning med en fast bältessäng, det finns en önskan om att istället kunna skapa en separat avskiljningsdel med ett eller ett par rum med egen dagyta och egen tillgång till utemiljö, för patienter som är oroliga.

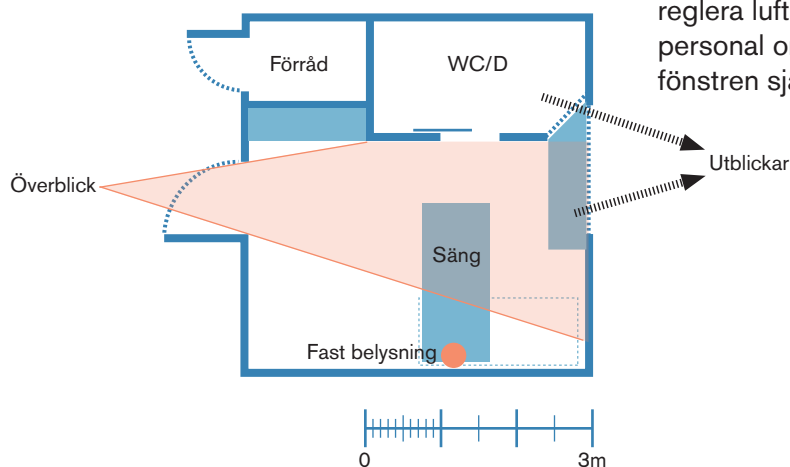

Lokalisering

Brinkåsen ligger naturnära och avskilt vilket möjliggjort de stora utemiljöerna som är tillgängliga för patienterna. Tomten tillåter en framtida expansion i form av en andra cirkel av avdelningar ansluten till aktivitetshuset. Patienter reser till och från Norra Älvsborgs lasarett (NÄL) 15 minuter bort via sjuktransport. Utöver rättspsykiatri finns en liten öppenvårdsenhet och två psykosavdelningar på sjukhuset.

Vårdrum

Alla patientrum har ett låst förråd i anslutning, det gör att patienterna har en högre grad av kontroll över var deras ägodelar finns. Alla badrum har tillgång till dagsljus. Patientrummen har en observationslucka för att personalen ska kunna titta till patienten på natten utan att öppna dörren och störa. Alla patientrum har också en tv, en magnetanslagstavla, gardiner och en list med punktbelysning. Patienterna kan inte själva reglera luft- eller vattentemperatur, de måste be personal om det. Patienter kan inte heller öppna fönstren själva.

Brinkåsen, Vänersborg

Samband heldygnsvård

Varje avdelning är uppdelad i två byggnader med grupper om 7 patientrum sammankopplade med en teamstation för personal. Det innebär 14 patienter per avdelning. Varje sjuenhet har en fritt tillgänglig atriumgård och en tvättstuga. Hela avdelningen delar på avskiljningsrum, behandlings/samtalsrum, besöksrum och badrum. Stödfunktioner och gemensamma funktioner ligger i en slusszon mellan entréområdet och avdelningsytan och nås från två håll.

Alla avdelningar har samma utformning och samma inventarier, vilket underlättar för personal som arbetar på flera olika avdelningar. Avdelningarna har en överhörningsknapp så att personal vid låg bemanning kan höra vad som händer på avdelningen. De har också en direkt förbindelse till en intilliggande systeravdelning som kan ge stöd vid larm.

(1) Observationslucka (2) Indirekt ljus till WC/D

Foto: Patrik Signert

Foto: Patrik Signert

(3) Matplats vid atriumgård

Foto: Patrik Signert

(4) Vy från teamstation

(5) Kök

Foto: Patrik Signert

(6) Omgärdad park

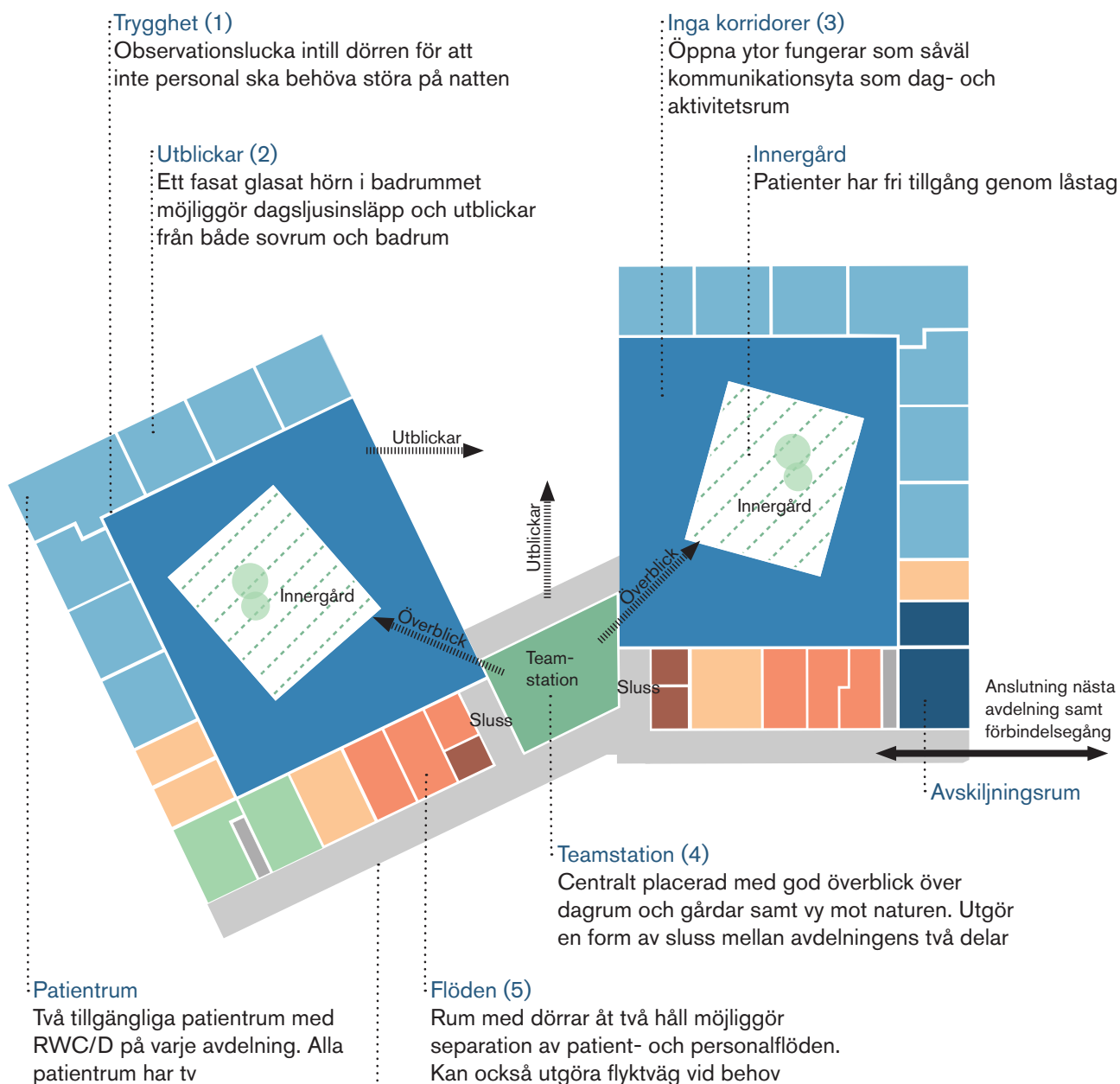
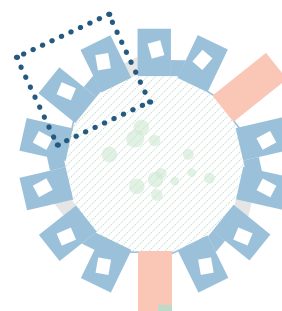

Foto: Patrik Signert

(7) Bollplan

- Patientrum
- Aktivitetsrum, dagrum, matsal
- Avskiljningsrum
- Administrativa arbetsplatser
- Teamstation
- Samtalsrum, behandlingsrum
- Stödfunktioner
- WC, kapprum, omklädning
- Korridor, passage
- Teknik, trappor och hissar

Byggnader, park och fasader (6, 7)

Byggnaderna i sig utgör avgränsningen av den centrala aktivitetsparken, det gör att höga stängsel kan undvikas. Avdelningarnas fasader har olika färg för att underlätta orientering. En cirkulär gångväg knyter byggnaderna samman

Vuxenpsykiatri Lund

Foto: Agneta Ljungberg Arkitekter

Färdigtställt: **2013**

Arkitekt: **Agneta Ljungberg Arkitekter & White Arkitekter**

Antal våningar (avd): **3**

Total yta: **30 000 kvm BTA**

Antal vårdplatser: **101**

Antal vårdplatser (avd): **16**

Yta avdelning: **1230 kvm**

Yta vådrum exkl. wc/d: **16 kvm**

Social densitet (avd): **0,42 pers/rum**

Rumslig densitet (avd): **77 kvm/vårdplats**

En omorganisation 2009 ledde till att all psykiatri i Skåne blev en organisation. Då beslutades också att all slutenvård skulle koncentreras till Lund, Malmö, Helsingborg och Kristianstad. I Lund placerades avdelningarna för heldygnsvård i en nybyggd tillbyggnad till den gamla landstingsbyggnaden. Här har våningshöjder och dimensionering anpassats för att byggnaden ska kunna användas för somatisk vård i framtiden. I den ombyggda delen ligger den gemensamma entrén, mottagningar, dagsjukvård, administration och forskning. I entréplan finns akutmottagning med observationsplatser och psykiatrisk intensivvårdsavdelning. I heldygnsvården finns bara enpatientrum och i öppenvården är rummen personliga kombinerade samtalsrum och behandlarexpeditioner.

+ Antalet tvångsåtgärder har minskat till hälften. Bemötandebildning av personalen har varit viktigt för detta, men även den nya byggnadens egenskaper. Innergårdarna används ibland för att lugna en patient som är agiterad.

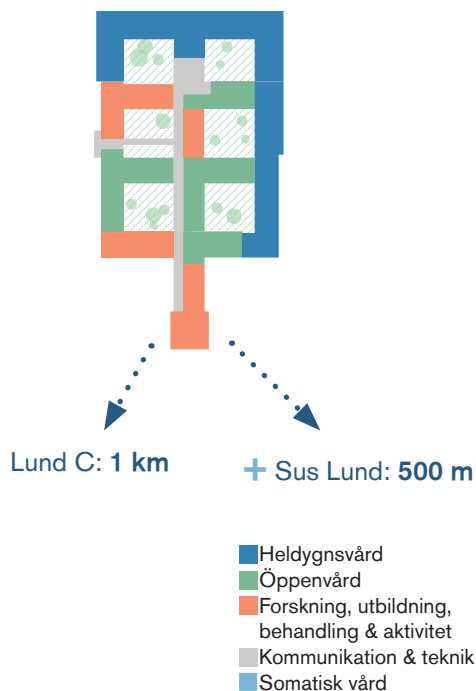
+ Vetenskapscentrum för klinisk psykiatri, VKP, finns i huset och är integrerat i verksamheten, vilket gör det mer attraktivt för läkare att söka sig till verksamheten.

+ Biblioteket i entrén utgör en värdefull resurs för patienterna, men anses svårt att driva ekonomiskt.

- Samarbete mellan öppenvård och slutenvård kan förbättras ytterligare, trots den fysiska närheten.

- Det finns lokaler för fysisk aktivitet för patienter men inte för personal.

- Flera gemensamma lokaler, exempelvis ett andligt rum och ett familjerum i entrén, har tvingats stänga på grund av att rummen använts på ett felaktigt sätt.

Lokalisering

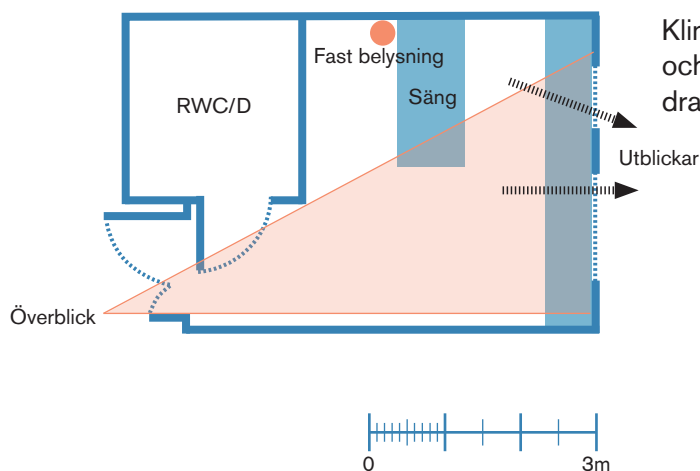
Psykiatri i Lund låg tidigare på St. Lars-området strax utanför staden. En flytt hade diskuterats länge på grund av de dåliga befintliga lokalerna och på grund av en önskan att komma närmare den somatiska vården. I det nya huset har all specialistpsykiatri samlats, utom BUP och mottagningarna i Eslöv och Arlöv. Byggnaden utgjorde begränsningen och idag får inte alla verksamheter plats. Mellanvården skulle föredra en central placering på stan framför lokalisering på kliniken.

Vårdrum

Patienter kan själva låsa sina dörrar och öppna vädringsfönster. Närförråd finns utanför varje patientrum.

Det har efterfrågats personaltvättstall på patientrummen, alternativt i korridorerna. Det finns infektionsrisker även på psykiatriska avdelningar.

Kliniken har överbeläggningar varje vecka och använder då aktivitetsrum med fördragna draperier för glaspartiet som extra patientplats.

Vuxenpsykiatri Lund

Samband Öppenvård

Reception i huvudentré

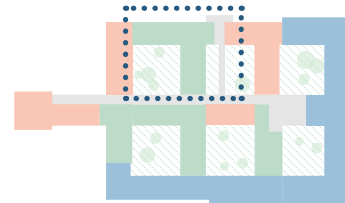
En öppen receptionsdisk och flera avskilda receptionsbås. System för självcheckning ska implementeras

Huvudkorridor

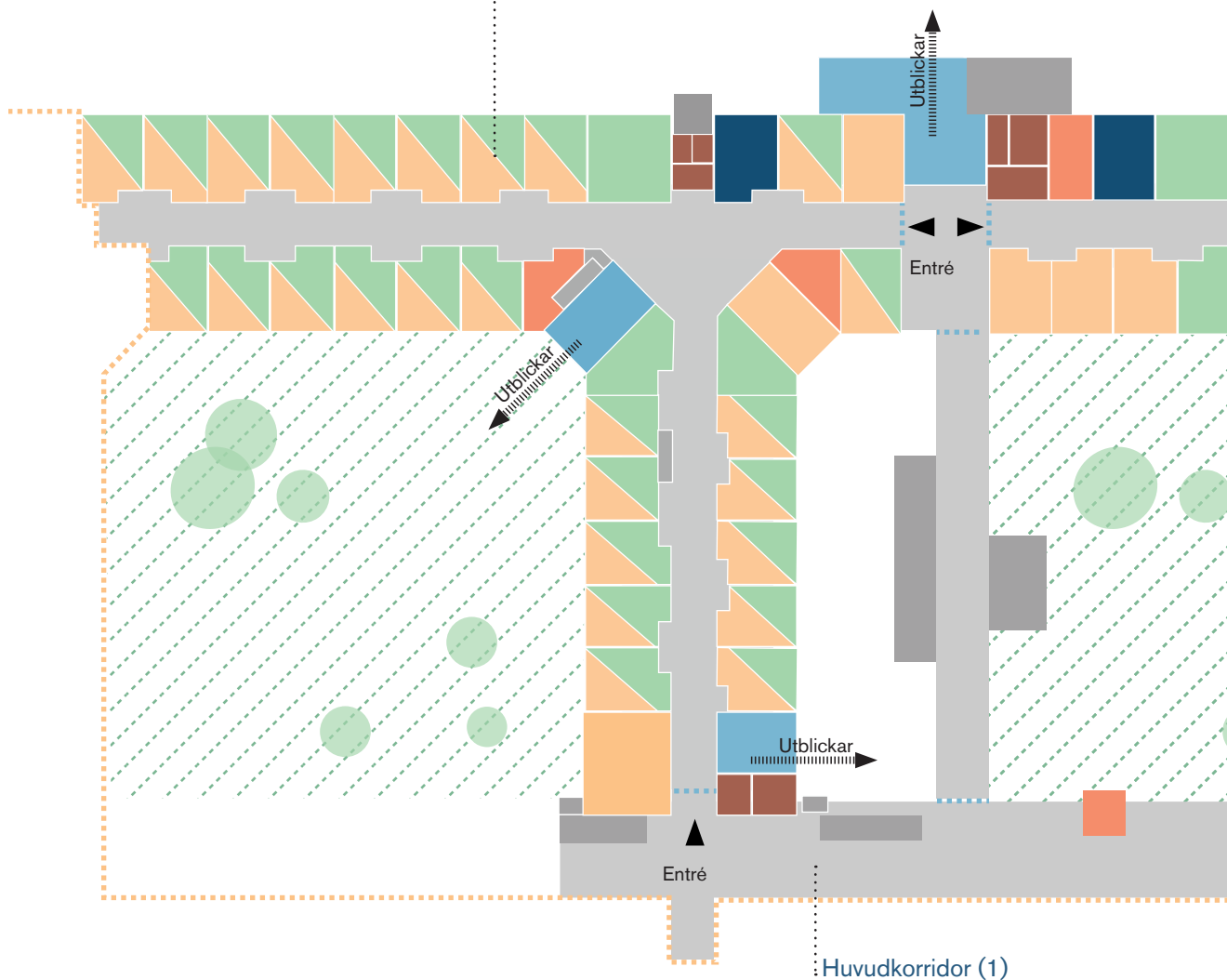
Huvudkorridoren som löper genom byggnaden

- Väntyta
- Behandlingsrum
- Administrativa arbetsplatser
- Reception
- Samtalsrum
- Stödfunktioner
- WC, kapprum
- Korridor, passage
- Teknik, trappor och hissar

Mottagningsrum

Personliga mottagningsrum där behandlaren både utför administrativt arbete och träffar patienter. Verksamheten upplever att det finns för få mottagningsrum och att det är problematiskt att ventilationssystemet inte tillåter öppningsbara fönster. Rummen är utformade för att kunna ställas om till patientrum för heldygnsvård i framtiden

Vuxenpsykiatri Lund

Samband heldygnsvård

Större avdelningar delar på gemensamma funktioner som tex. diskrum. Överläkare och medicinska sekreterare sitter i en korridor som delas mellan två avdelningar. Enhetscheferna har sina arbetsplatser på avdelningen.

Pausrummen för personal på avdelningarna har gjorts större och rökrummen för patienterna har tagits bort. Vid utformningen ansågs det viktigt att alla avdelningar såg likadana ut och att inget är spegelvänt. All utrustning finns på samma ställen på varje avdelning. En utmaning är risken för insyn i patientrummen över gårdar och utifrån. På markplan har man belagt fönstren med en frostad film.

(1) Matsal och utgång mot gård

(2) Innergård

(3) Närförråd intill patientrum

(4) Aktivitetsrum

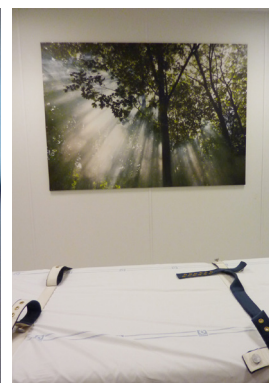
(5) Patientrum

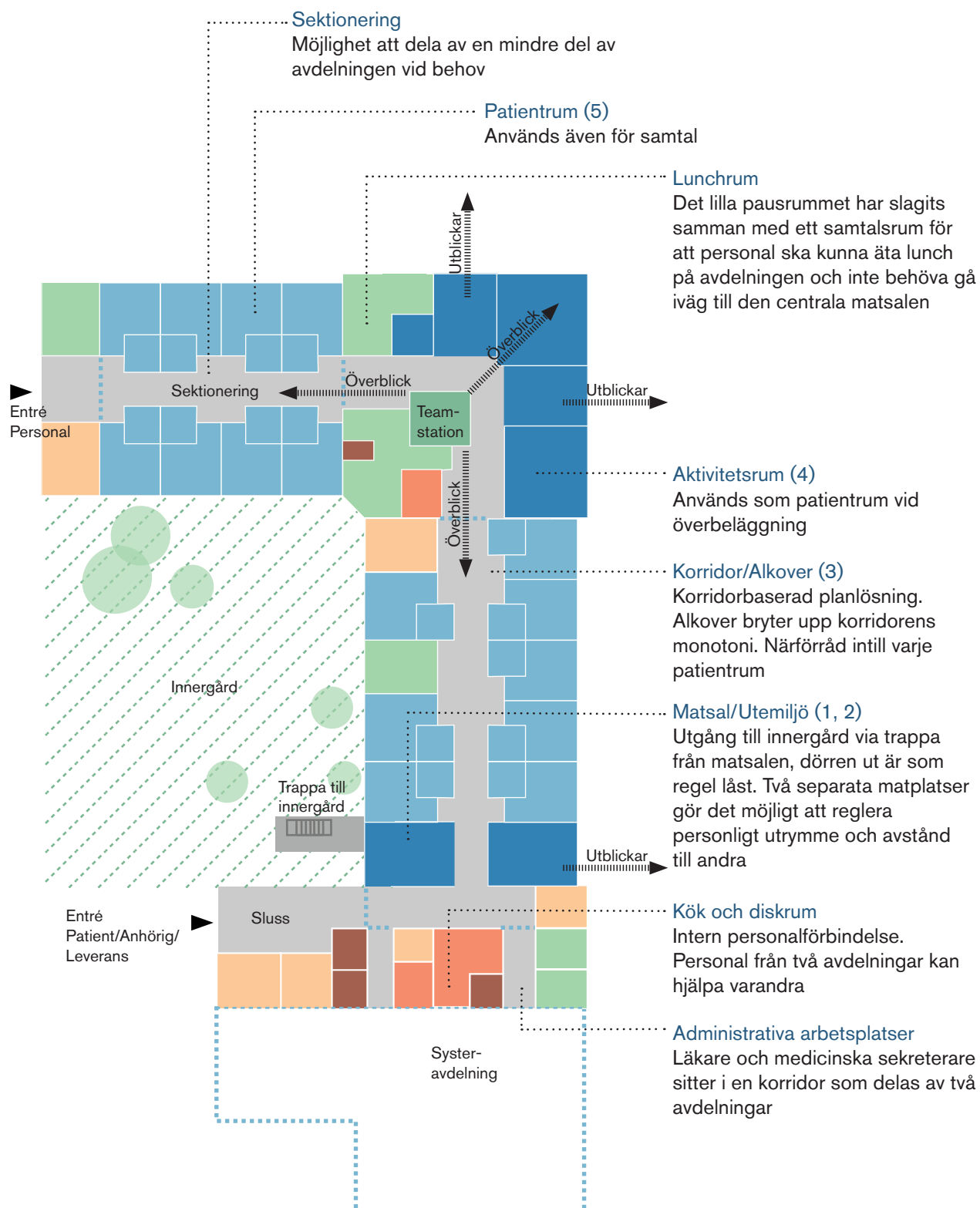
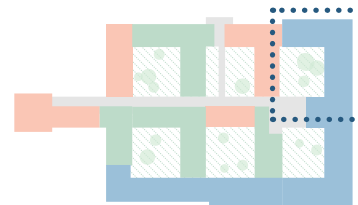
Bibliotek i entrén

Konst med naturmotiv

- Patientrum
- Aktivitetsrum, dagrum, matsal
- Avskiljningsrum
- Administrativa arbetsplatser
- Teamstation
- Samtalsrum, behandlingsrum
- Stödfunktioner
- WC, kapprum, omklädning
- Korridor, passage
- Teknik, trappor och hissar

Psykiatrins Hus, Uppsala

Foto: Åke E:son Lindman

Färdigtställt: **2013**

Arkitekt: **Tengbom**

Antal våningar (avd): **8**

Total yta: **33 000 kvm BTA**

Antal vårdplatser: **99**

Antal vårdplatser (avd): **12**

Yta avdelning: **1120 kvm**

Yta vådrum exkl. wc/d: **16 kvm**

Social densitet (avd): **0,40 pers/rum**

Rumslig densitet (avd): **93 kvm/vårdplats**

Ambitionen bakom Psykiatrins Hus var att samla all specialistpsykiatri i ett hus samt att skapa en nära koppling till de somatiska specialiteterna. Tomtens storlek och planbestämmelserna var starkt begränsande faktorer i förhållande till byggnadens utformning. Generella lokaler, samverkan mellan vårdgrannar och avstigmatisering av psykiatri var viktiga aspekter i projektet. Vårdavdelningarna är dimensionerade för att kunna byggas om till somatiska specialiteter i framtiden. Framtida förändringsbehov hanteras genom generella, likadant utformade avdelningar och rum, vilket också underlättar för personal som hjälper till på andra avdelningar. Sjukhuset är rökfritt och eventuell rökning får bara ske i en rökkur utanför huset.

+ Närheten till den somatiska vården och mellan öppenvård och heldygnsvård innebär att patienter med somatiska problem snabbt kan få hjälp och patienter i heldygnsvården har möjlighet att träffa öppenvårdsbehandlare före utskrivning, fortsätta öppenvårdsbehandlingen under inläggningen etc.

+ Specialistpsykiatri upplevs nu som en verksamhet och inte som 45 olika. Forskning och undervisning är integrerade i verksamheten.

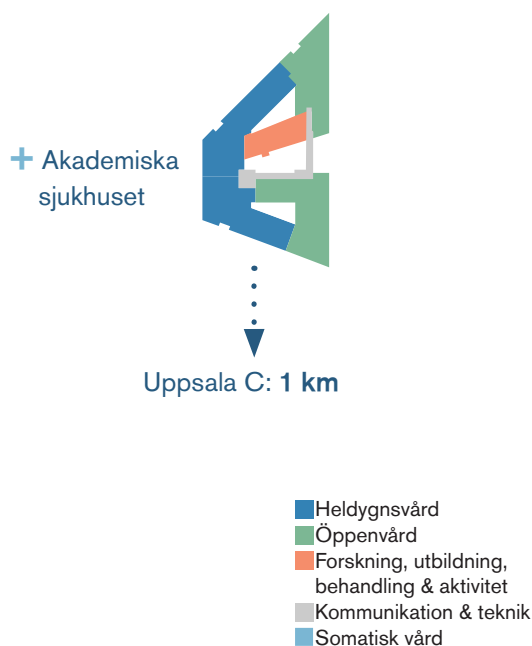
- Utevistelse för patienter i heldygnsvård kan endast ske på inglasade balkonger med personals tillåtelse eller på en takterrass som kräver eskort av personal.

- Alla lokaler är fyllda med verksamheter vilket begränsar flexibiliteten.

- Kritik har framförts mot att de administrativa arbetsplatserna är utformade som öppna landskap, särskilt i öppenvården; att det saknas plats för studenter, att det finns för få mötesrum och tysta rum och att det är för dåligt med dagsljus.

- Det har också lyfts en kritik mot samlokaliseringen som kan gynna personal mer än patienter. Samverkan mellan heldygnsvård och öppenvård blev inte automatiskt bättre av samlokalisering. Samverkan med kommunen blir mindre naturlig när öppenvården ligger på sjukhusområdet.

- Lokaliseringen på det somatiska sjukhusområdet innebär höga hygienkrav. Inga krukväxter eller textilier finns därför i lokalerna.

Lokalisering

Psykiatrins hus ligger i utkanten av Akademiska sjukhuset centralt i Uppsala. Byggnaden är förbunden med det övriga sjukhuset via en kulvert för patienttransporter och gods.

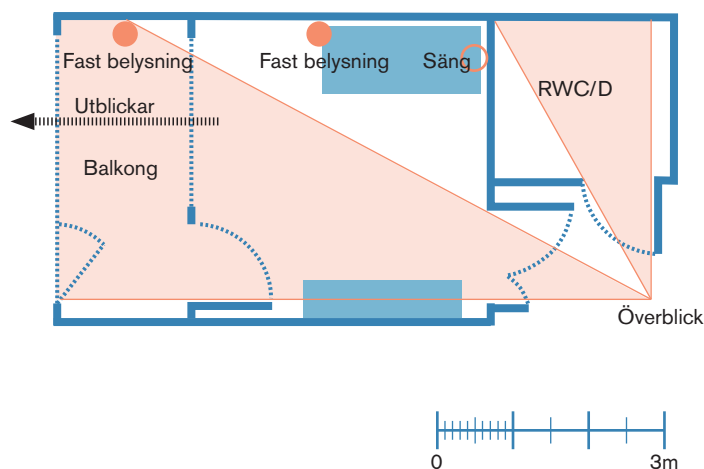
Psykiatrins hus är bas för ett antal mobila enheter och endast ett fåtal öppenvårdsenheter finns utanför huset. Byggnaden i sig rymmer avdelningar för heldygnsvård inklusive PIVA och POA, akutmottagning, öppenvårdsmottagningar, ECT-enhet, lokaler för klinisk forskning samt publika funktioner som lunchrestaurang, konferenslokaler och bibliotek.

Vårdrum

Samtliga patientrum är planerade för en patient men det är möjligt att ställa in en andra säng vid behov. Överbeläggningar är dock ovanliga.

Samtliga patientrum har en anslutande RWC/D med dörr från korridoren för att personal ska kunna ha bättre överblick och motverka risk för suicidförsök. Rummen har ett glasparti mot balkongen som minskades efter en första utvärdering i ett provhus. Patienter upplevde då den stora glasade ytan som otrygg.

Varje rum har en inglasad balkong. Dörren till denna kan endast öppnas av personal. Patienter kan själva styra persiennerna.

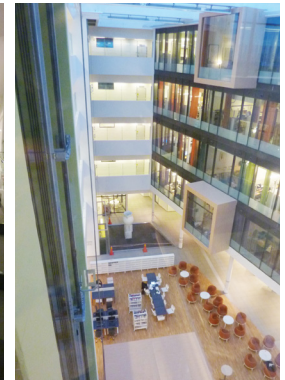
Psykiatrins Hus, Uppsala

Samband Öppenvård

Huvudentré

Central atriumgård

Entré till mottagning

(1) Väntyta

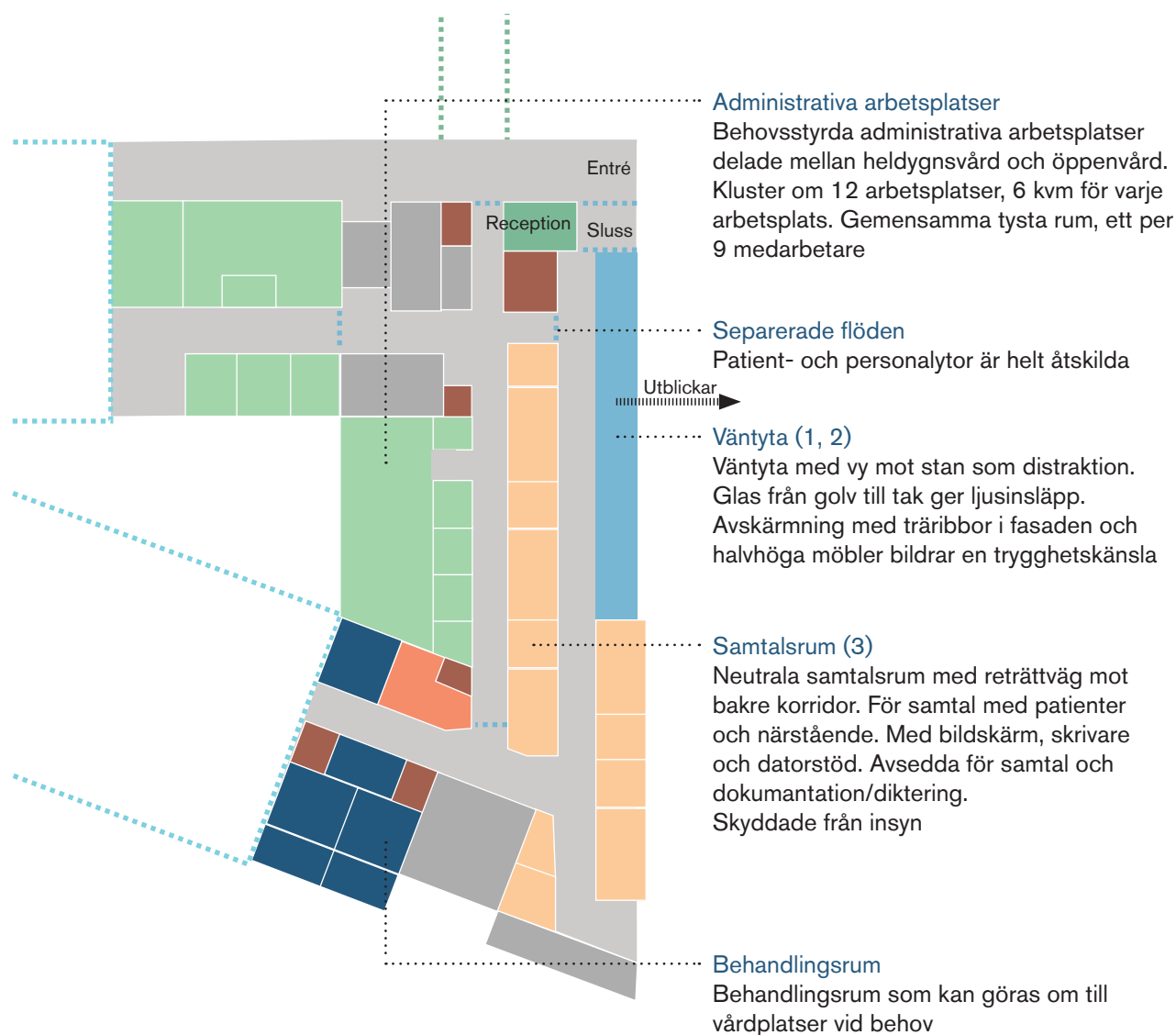
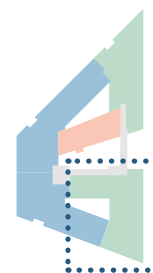
(2) Väntyta

(3) Samtalsrum

- Väntyta
- Behandlingsrum
- Administrativa arbetsplatser
- Reception
- Samtalsrum
- Stödfunktioner
- WC, kapprum
- Korridor, passage
- Teknik, trappor och hissar

Psykiatrins Hus, Uppsala

Samband heldygnsvård

Varje våningsplan har två avdelningar för heldygnsvård. Dessa delar vissa funktioner som avskiljningsrum och besöksrum. Genom ett trapphus förbinds också varje avdelning med de ovan och under och personal kan lätt ta sig emellan vid larm. Personalen föredrar att äta sin lunch på avdelningen framför att gå till den gemensamma matsalen. Varje avdelning har två dagrum och två matrum för att patienter ska kunna välja var de vill vistas. Korridorerna är extra tilltagna för att undvika trängsel och potentiella konflikter. Varje avdelning ansluter mot en öppenvårdsmottagning och möjlighet finns att göra om behandlingsrum till patientrum och vice versa beroende på behov.

(1) Anhörigrum

Vandringsträdgård på taket

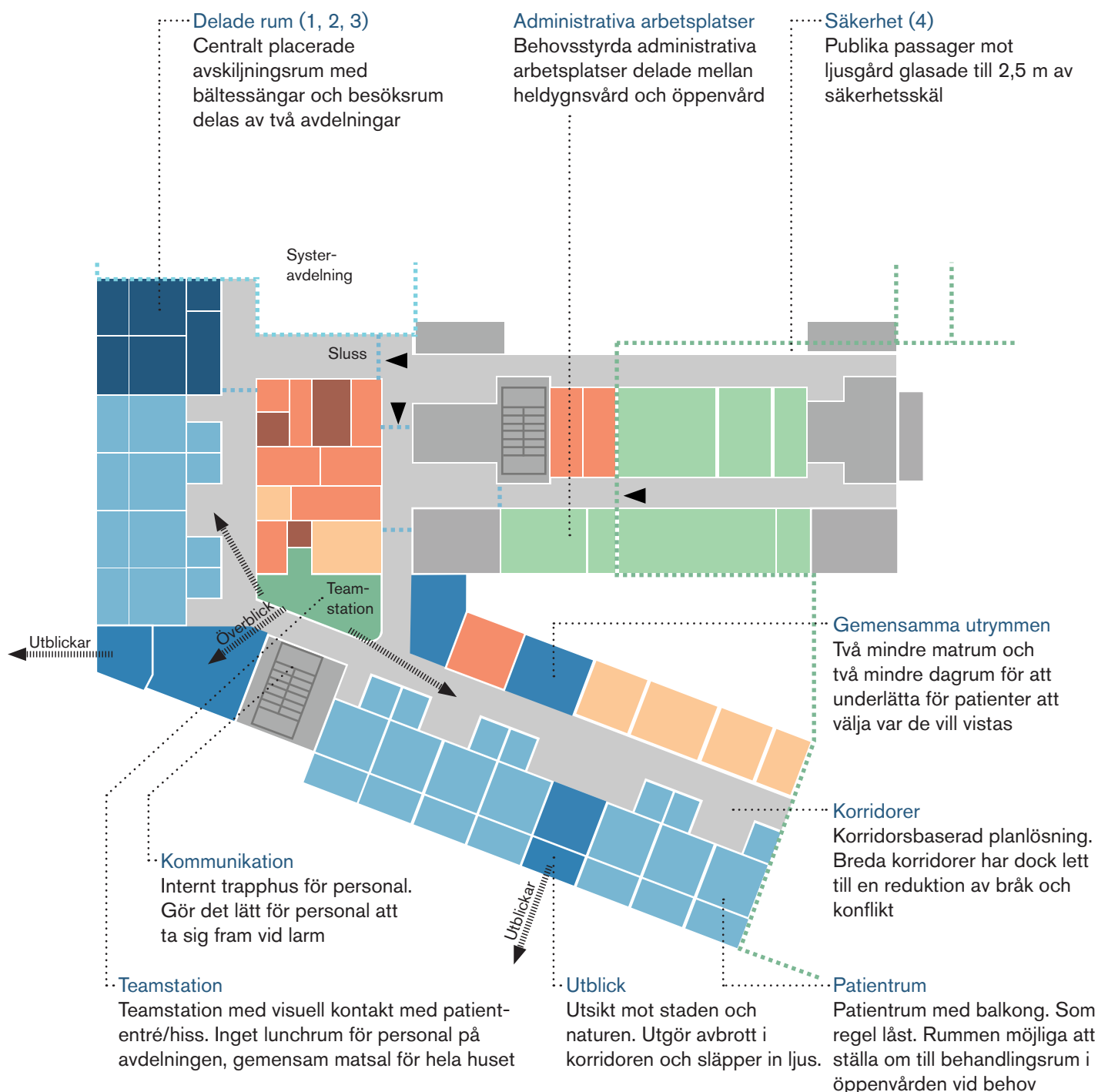
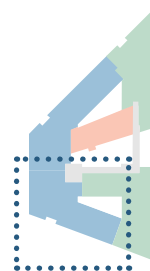
(2) Avskiljningsrum

(3) Observationslucka (4) Passage utanför mottagning

- Patientrum
- Aktivitetsrum, dagrum, matsal
- Avskiljningsrum
- Administrativa arbetsplatser
- Teamstation
- Samtalsrum, behandlingsrum
- Stödfunktioner
- WC, kapprum, omklädning
- Korridor, passage
- Teknik, trappor och hissar

Sykehuset i Østfold, Kalnes

Foto: Arkitema

Färdigställt: **2015**

Arkitekt: **Arkitema/AART/ELN**

Antal våningar (avd): **3**

Total yta: **ingen uppg.**

Antal vårdplatser: **100**

Antal vårdplatser (avd): **11**

Yta avdelning: **900 kvm**

Yta vådrum exkl. wc/d: **13 kvm**

Social densitet (avd): **0,41 pers/rum**

Rumslig densitet (avd): **75 kvm/vårdplats**

Den övergripande ambitionen med Kalnes sjukhus var att samla all akut och avancerad vård på ett ställe. Från början var det inte självklart att psykiatri skulle vara med, men med argument som avstigmatisering och fördelar för såväl psykiatri som somatik genom bättre samverkan, vann psykiatri en plats i det nya bygget. Denna aktiva integrering mellan somatik och psykiatri är en bärande idé. Exempelvis kan utredningar göras av både psykiatrisk och somatisk personal inom geriatrik/äldrepsykiatri och ätstörningsvården. Patienter behöver inte flyttas mellan olika specialiteter, utan personal kan förflytta sig till patienten.

Lokalytan i det nya huset är mindre än i de gamla lokalerna. Därför arbetade verksamheten med omorganisation och verksamhetsutveckling i de gamla lokalerna och hade redan 2012 en bättre, mer slimmad organisation som sedan kunde flytta rakt in i de nya lokalerna med inarbetade arbetssätt. Psykiatri har gemensamma idrotts- och fysioterapilokaler.

Avdelningar med längre behandlingstider och högre säkerhet samt ungdomsavdelningen har tillgång till gårdar i markplan medan avdelningar högre upp endast har stora inhägnade balkonger för frisk luft och rökning.

+ Samlokalisering och samma tekniska system för psykiatri och somatik underlättar samverkan runt patienten och underlättar patienters tillgång till hela vårdspektrat.

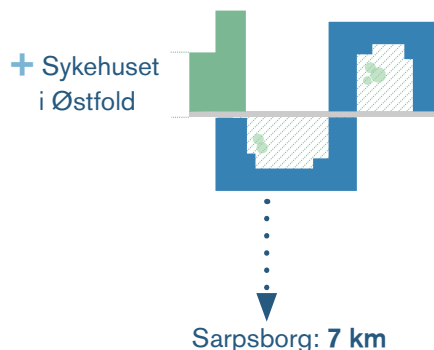
+ Samlokalisering och ökad samverkan har bidragit till att minska fördomar och höja psykiatrins status.

+ Varje avdelning har ett aktivitetsrum med pentry, för pyssel och fika. Det är mycket uppskattat och används trots att patienterna som är inlagda beskrivs som mycket sjuka.

- Gårdsmiljön är kal och oinspirerande och balkongerna är helt inhägnade av galler för att det inte ska gå att hoppa eller kasta ner saker på patienter under.

+/- Även interiört är miljön avskalad och nedtonad. Hygienkraven gör bl.a. att gardiner och "prylar" inte tillåts, det upplevs som positivt att miljön inte blir för rörig, men med vita väggar upplevs inte miljön som så mysig.

- Personalen säger att de hade behövt mer fantasi för att föreställa sig möjlig skadeverkan och i planeringen av lokalerna ställt högre krav på hållfasthet hos bl.a. väggar, dörrar och fönster.

- Helsevård
- Öppenvård
- Forskning, utbildning, behandling & aktivitet
- Kommunikasjon & teknik
- Somatisk vård

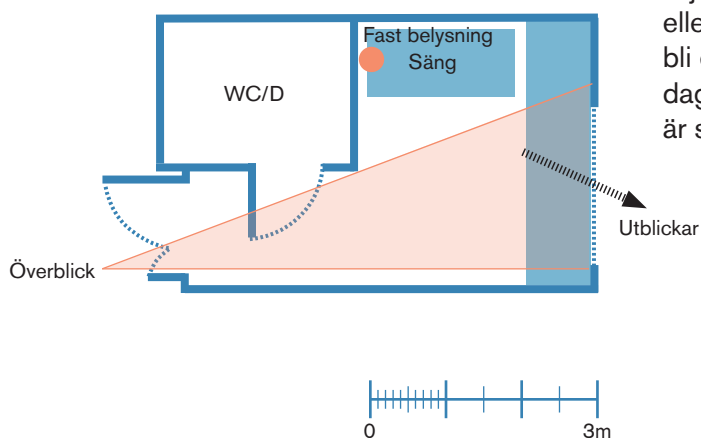
Lokalisering

Sjukhuset i Kalnes ligger lantligt omgivet av naturmiljö. Omgivningarna används av psykiatrien som tar med patienter ut i skogen eller på fisketur. Sjukhuset nås via bil eller buss, det är ca. 10 minuters bilfärd till närmaste stad, Sarpsborg, och 30-40 minuter till övriga städer i Østfold.

All öppenvård och viss heldygnsvård för patienter som inte är lika akuta finns utlokaliserad på distriktpspsykiatriska center i huvudorterna.

Vårdrum

Privatliv var en viktig princip vid planeringen. Därför har alla patientrum en låsbar dörr med nyckelkort. Patientrummen har också vanliga sängar, inga sjukhussängar. Patientrummen är relativt små till förmån för större gemensamma ytor. Badrummen är indragna för att undvika djupa nischer i korridoren. I efterhand tycker verksamheten att det hade varit bättre med skjutdörr till badrummet. Varje avdelning har ett eller två patientrum som kan sektioneras av och bli en avdelning för en patient med balkong och dagyta. Ungdomspsykiatrien har patientrum som är stora nog för att anhöriga ska kunna övernatta.

Sykehuset i Østfold, Kalnes

Samband heldygnsvård

Alla avdelningar är standardiserade så att man lätt hittar rätt. Avdelningarna är L-formade och ansluter till den centrala kommunikationsaxeln åt ena hållet och till nästa avdelning åt andra. Avdelningarna är låsta och patienter som får gå ut måste be personalen att öppna.

Personalens teamstation är centralt placerad och väl synlig med stora glasade ytor. Detta har upplevts som en stor trygghet av patienter. All avdelningspersonal har administrativa arbetsplatser på avdelningen. Det finns samtalsrum på avdelningen. Detta används ibland som extrarum för läkare och ibland som patientrum vid överbeläggningar.

Det finns ett större dagrum med TV där det finns särskilda TV-tider och ett mindre avskilt dagrum som kan öppnas av personal.

(1) Samtalsrum / Extrarum

(2) Aktivitetsrum

(3) Vy från dagrum mot teamstation

(4) Balkong

(5) Patientrumsdörr

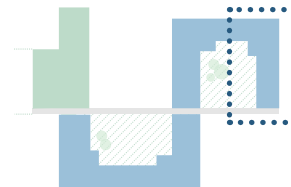
(6) Patientrum

(7) Patientrum

- Patientrum
- Aktivitetsrum, dagrum, matsal
- Avskiljningsrum
- Administrativa arbetsplatser
- Teamstation
- Samtalsrum, behandlingsrum
- Stödfunktioner
- WC, kapprum, omklädning
- Korridor, passage
- Teknik, trappor och hissar

Delade funktioner

Uppvärmningskök och decinfektionsrum delas mellan två avdelningar

Förråd

Små förråd för läkemedel och förbrukningsvaror på avdelningen. Varuförsörjningen är helt digital och nya leveranser sker automatiskt när lagersaldot på avdelningen sjunker

Överblick (5)

Nischerna i korridorerna är precis så djupa att ingen kan gömma sig bakom ett hörn

Teamstation (3)

Teamstationen är centralt placerad med mycket glasytor. Den underlättar för patienterna att se personal och personal att se patienter, men utan att upplevas som ett övervakningsrum

Aktivitetsrum (2)

Det finns aktivitetsrum med kök på varje avdelning, för pyssel och fika

Samtalsrum (1)

Används som patientrum vid överbeläggning, används ibland som extrarum för läkare

Patientrum (6, 7)

Enpatientrum med egna badrum prioriterades före egna kontor för anställda. Men rummen gjordes medvetet små för att kunna lägga yta på de gemensamma delarna. Patienter kan låsa sin dörr med hjälp av nyckelkort

Administrativa arbetsplatser

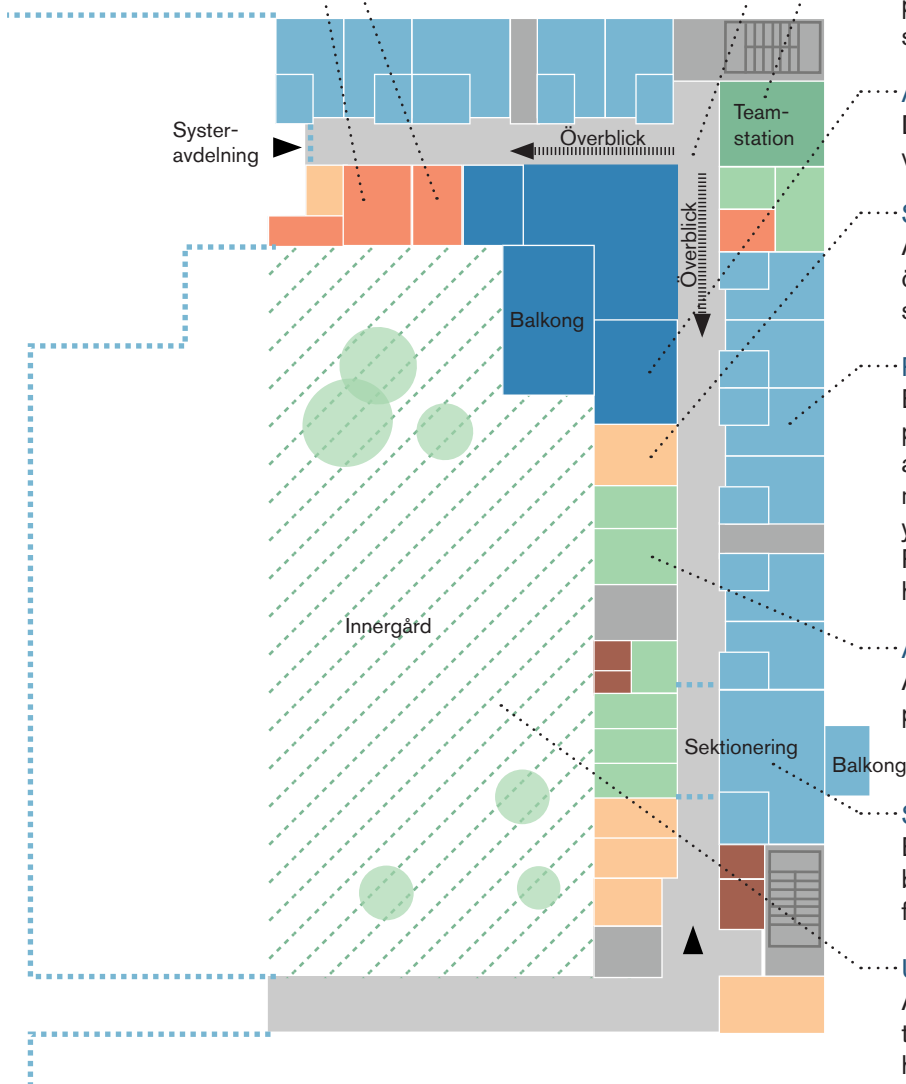
All avdelningspersonal har kontor på avdelningen

Sektionering

Ett större patientrum med egen balkong är möjligt att sektionera av från avdelningen

Utemiljö (4)

Avdelningar i markplan har tillträde till innergårdar medan avdelningar högre upp har stora inhägnade balkonger för luft och rökning.

Psykiatrisk center Nordsjælland, Helsingør

Foto: Esben Bruun, BIG

Färdigtställt: **2006**

Arkitekt: **Plot (Bjarke Ingels/Julien De Smedt)**

Antal våningar (avd): **1**

Total yta: **6 000 kvm BTA**

Antal vårdplatser: **48**

Antal vårdplatser (avd): **16**

Yta avdelning: **1010 kvm**

Yta vådrum exkl. wc/d: **13 kvm**

Social densitet (avd): **0,39 pers/rum**

Rumslig densitet (avd): **63 kvm/vårdplats**

Det psykiatriska centret i Helsingør gestaltar paradoxen att både vara OCH icke vara ett psykiatriskt sjukhus. Ambitionen var att undvika associationer till sjukhus- och institutioner för att inte påminna patienter om deras situation. Istället var målet att fokusera på det friska. Det första man möter innanför entrén är aktivitetslokalerna. Ett annat centralt grepp var att dra in naturen i byggnaden, det görs både genom mycket glas och öppenhet mot naturen utanför, men också genom gröna atriumgårdar.

På entréplan finns öppenvården och en trappa ner tre vårdavdelningar. Alla tre avdelningar är öppna och patienter kan komma och gå som de vill.

De allmänna ytorna och öppenvården har en kulörstark färgsättning och bryter med traditionella sjukhuspaletter. Avdelningarna är sobra med vita väggar.

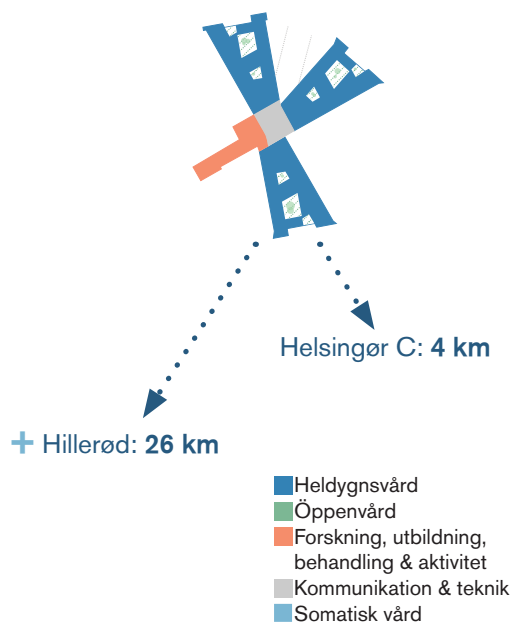
+ Planerade fysiska aktiviteter är öppna för både patienter och personal tillsammans, det är mycket uppskattat.

+ Den helt glasade teamstationen gör att patienterna kan se var personalen befinner sig, och vad som händer. Det skapar trygghet. Personalen kan heller inte sitta och slappa utan att det syns.

+ De har haft väldigt lite vandalism, trots att takarmaturena är i glas har inga förstörts. Kan bero på att patienterna ges ansvar för miljön.

- De råa betonggolven, glaset och de vita väggarna gör att många känner sig frusna och kalla även om temperaturen är tillräcklig.

- Långa transporter för öppenvårdspatienterna samt av patienter som blir sämre och behöver somatisk vård, eller vårdas på en låst avdelning.

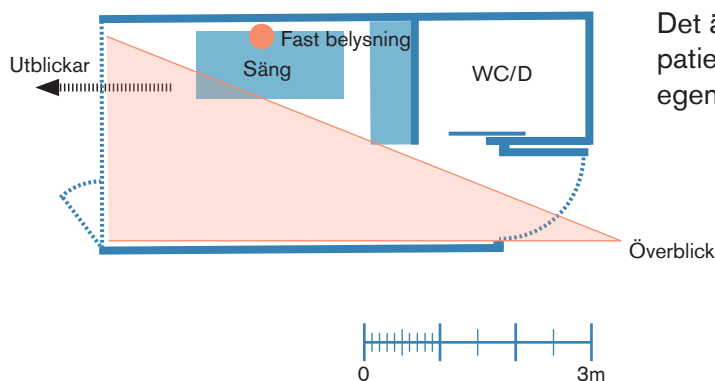

Lokalisering

Nordsjællands hospitals psykiatri finns idag uppdelad på tre orter. Helsingør ligger längst ut på spetsen av upptagningsområdet så patienter i öppenvården har långa resor till sin behandling. Med 48 vårdplatser är verksamheten för liten för att vara effektiv. Därigenom är det varken en helt logisk plats eller storlek för ett psykiatriskt sjukhus: Platsen valdes dock för att tomten var bra, nära natur och vatten och nära det somatiska sjukhuset i Helsingør. Detta har dock sedan dess lagts ner och det psykiatriska centret måste därför försörjas med mat- och linnetransporter från annat håll. Man var också tvungna att bygga till en ECT-mottagning och extra förråd när det somatiska sjukhuset stängde. Akutpsykiatri i Hillerød ligger ca. en halvtimmes bilfärd bort. Småskaligheten gör att samverkan med andra, genom videokonferenser och ambulera akutteam, blir desto viktigare.

Vårdrum

Patientrummen är generellt små, men det finns två större rum där det är möjligt att lägga två patienter vid överbeläggning. Alla patienter kan låsa sina egna dörrar. Garderoberna upplevs dock som problematiska, dörrarna är inte suicidsäkra och de blockerar personalens överblick. Arkitekterna ville gärna ha mer glas i patientrummen. Men enligt personalen behöver många patienter en visuell ram av täta väggar runt fönster och utblickar för att uppleva rummet.

Psykiatrisk center Nordsjælland, Helsingør

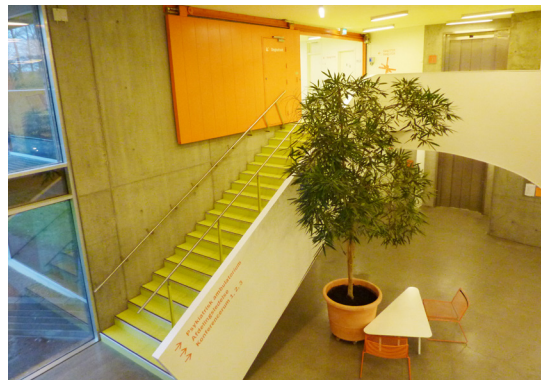
Samband heldygnsvård

Sjukhuset har tre avdelningsflyglar som alla strålar ut från en central kärna. På avdelningarna ligger patientrummen på en sida, dagrum och stödfunktioner i mitten och administrativa arbetsplatser för behandlare (läkare, psykiater etc.) som är kopplade till avdelningen, på den andra sidan. Detta har fungerat väl.

Teamstationen är ett helt glasat rum. Personalen var tveksam först men "vande sig på några dagar". Patienterna kan se var personalen befinner sig, och vad som händer. Det skapar trygghet.

Varje avdelning har ett kök där patienter deltar i matlagningsaktiviteter.

Entréhall

Aktivitetsyta

(1) Öppet kök

(2) Uteplats

(3) Teamstation

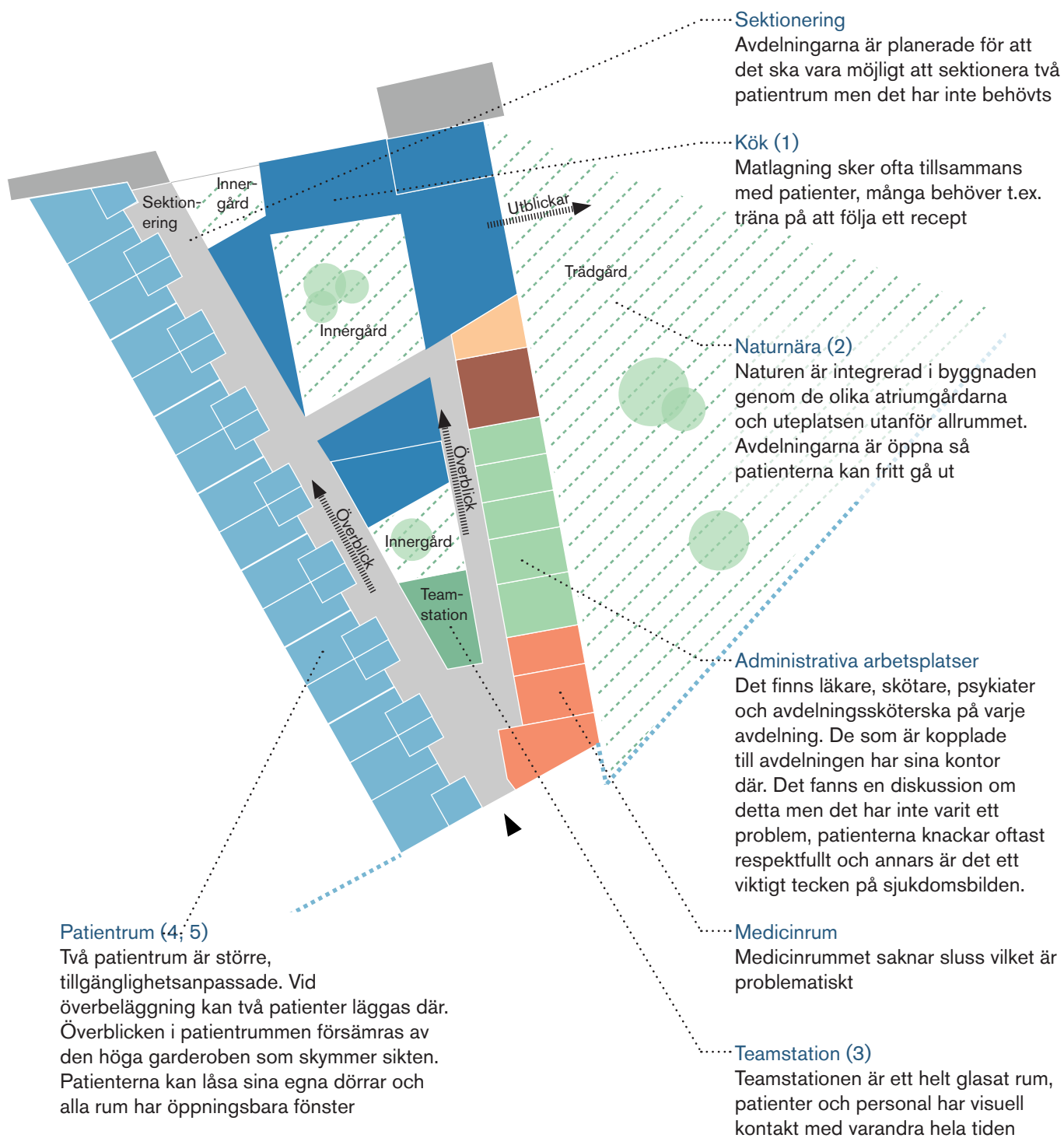
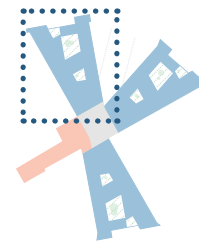
(4) Patientrum

(5) Patientrum

- Patientrum
- Aktivitetsrum, dagrum, matsal
- Avskiljningsrum
- Administrativa arbetsplatser
- Teamstation
- Samtalsrum, behandlingsrum
- Stödfunktioner
- WC, kapprum, omklädning
- Korridor, passage
- Teknik, trappor och hissar

Aabenraa psykiatri

Foto: White Arkitekter

Färdigtställt: **2015**

Arkitekt: **White Arkitekter**

Antal våningar (avd): **1**

Total yta: **20 000 kvm BTA**

Antal vårdplatser: **111**

Antal vårdplatser (avd): **16**

Yta avdelning: **1320 kvm**

Yta vådrum exkl. wc/d: **17 kvm**

Social densitet (avd): **0,36 pers/rum**

Rumslig densitet (avd): **82 kvm/vårdplats**

Aabenraa psykiatri är byggt som en förlängning av det somatiska sjukhuset. Samverkan mellan somatik och psykiatri var en viktig ambition. Den psykiatriska akutmottagningen är gemensam med den somatiska akuten. Där finns tre psykiatriska akutsängar där en patient kan vårdas i 48 timmar, sedan skrivs de in på avdelning eller, som de flesta, ut. Dessutom finns en öppenvårdsmottagning för barn- och unga i anslutning till det somatiska sjukhusets familjehus.

Den psykiatriska kliniken ligger i en sluttning med en ryggrad av gemensamma funktioner som café, hörsal och träningslokaler på successivt lägre nivåer. Avdelningarna ligger i markplan och strålar ut från ryggraden på två nivåer. I det andra planet över avdelningarna ligger administrativa arbetsplatser och mötesrum. Dessa är opersonliga och bokningsbara.

Varje avdelning har en avskiljbar del där två eller fler patientrum kan avgränsas med eget dagrum och egen utegård. I övrigt är avdelningarna som regel öppna och de patienter som kan får röra sig fritt.

+ På avdelningarna används dynamisk belysning där det är möjligt för patienter att välja temperatur och styrka på ljuset.

+ Rymd, ljus och takhöjd.

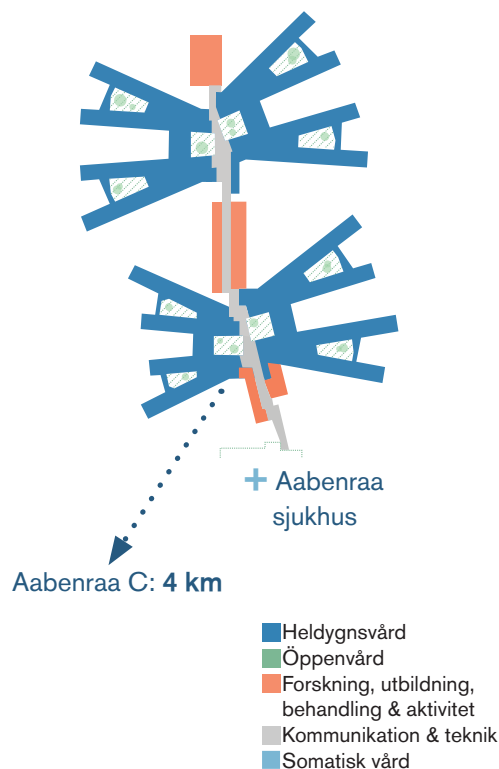
- Äldre patienter har problem med de speglingar som de många glasytorna ger upphov till.

- Glasytor gav för mycket insyn i de sektionerade delarna av avdelningen. Glasfilm med trädmotiv har satts upp för att bättre skydda patienternas integritet.

- Kaféet i de gemensamma delarna hade behövt mer avskärmning mot den publika passagen intill.

- Störande dörrlarm tjuter om en dörr inte stängs ordentligt eller fort nog.

- Långa avstånd mellan akutmottagning och avdelningar samt till entrén för blåljustransporter.

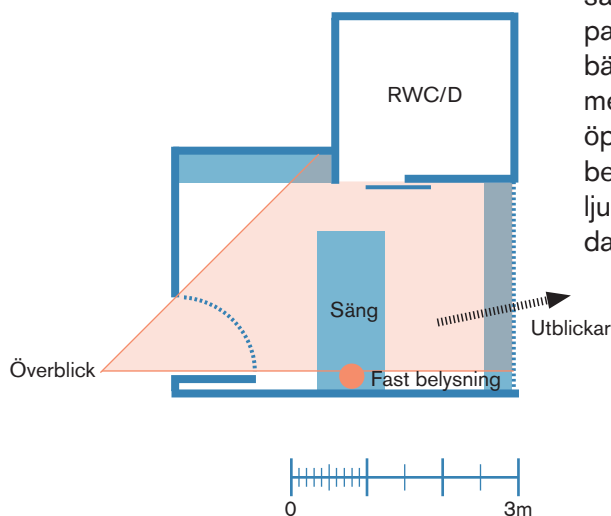

Lokalisering

I den nya byggnaden i Aabenraa har psykiatrisk heldygnsvård från Haderslev och Augustenborg samlokaliseras. Öppenvården finns i respektive ort, nära patienterna, och mottagningarna är kopplade till varsin avdelning på sjukhuset. Fördelningen av patienter är alltså inte diagnosbaserad utan geografisk. Aabenraa ligger centralt i upptagningsområdet, en halvtimmes bilfärd från de andra städerna.

Vårdrum

Det finns bara en patientrum. De har fått en ny psykiatrisäng som utvecklats inom ett forskningsprojekt av regionen. Det är dock ett problem att den är batteridrivna och måste laddas varje vecka, vilket blir en ny arbetsuppgift för personalen. De använder sällan bältning men när det sker så sker det i patientrummet. Psykiatrisängen har fästen för bälten. Patientrumsdörrarna är låsbara men med specialkarmar som gör att personal kan öppna hela dörrpartiet. Patienterna kan styra belysningen i patientrummet, såväl styrka som ljustemperatur, och persienner för att kontrollera dagsljuset.

Aabenraa psykiatri

Samband heldygnsvård

Avdelningarna på sjukhuset består av ett V med stödfunktioner, personalytor och entré i basen. Vissa avdelningar är dubbla och nyttjar två intill varandra liggande V:n för sin verksamhet, de andra samnyttjar vissa funktioner i V:ets bas med nästa avdelning. Det finns ett pentry på avdelningen, samt aktivitetsrum, gymutrustning, massagestol och sinnesstimulerande utrustning.

Vissa förändringar har gjorts efter inflyttning för att förbättra personalens arbetssituation. Ett samtalsrum på avdelningen har blivit pausrum då personalen inte vill lämna avdelningen för att gå och äta lunch i den centrala personalmatsalen. Omklädningsrum och förvaring av personalens kläder räckte inte till så denna funktion har också beretts plats inne på avdelningarna.

(1) Dagrum

(2) Nisch i anslutning till korridor

(3) WC/D Patientrum

(4) Patientrum

(5) Patientrum

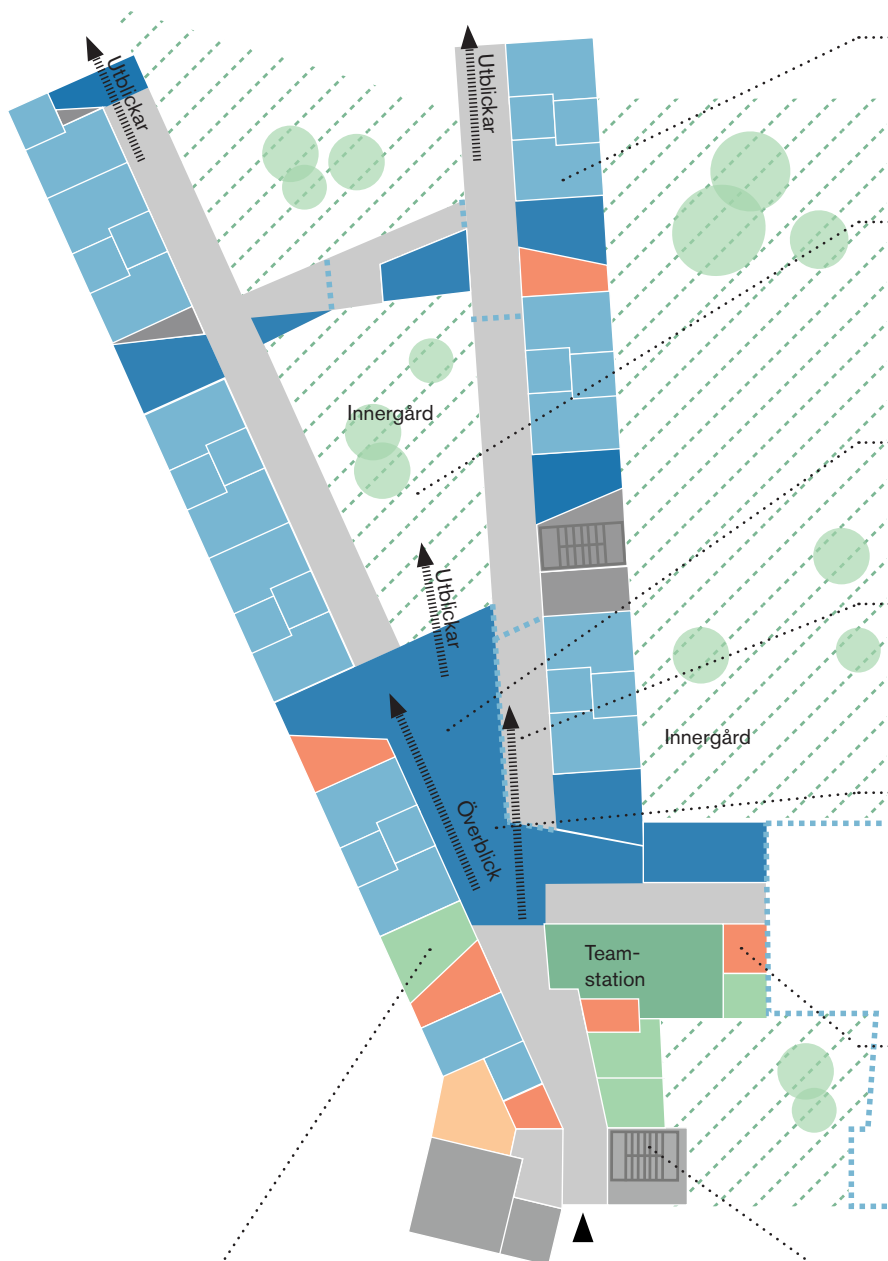
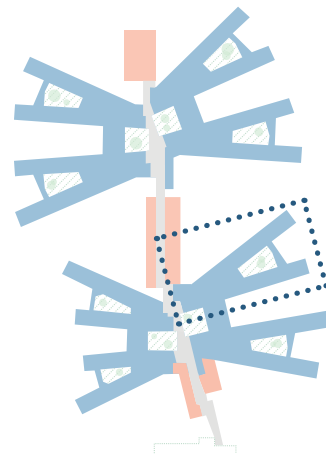
(6) Gård för låsbar sektion

Utblickar och fysisk aktivitet

- Patientrum
- Aktivitetsrum, dagrum, matsal
- Avskiljningsrum
- Administrativa arbetsplatser
- Teamstation
- Samtalsrum, behandlingsrum
- Stödfunktioner
- WC, kapprum, omklädning
- Korridor, passage
- Teknik, trappor och hissar

Patientrum (3, 4, 5)

Det finns inga bältesrum, bältesläggning sker sällan men då i patientrummet. Patienterna kan själva låsa sina dörrar

Utemiljö (6)

Gårdarna är fritt tillgängliga för patienterna. En svårighet är att vissa passager ut är utrymningsvägar och inte får möbleras med lösa möbler

Matplats

Finns på avdelningen men de patienter som kan äter i sjukhusets kafeteria

Sektionering

Två till sex patientrum kan delas av i en mindre stängd enhet med egen utegård. I övrigt är avdelningen som regel öppen dagtid

Överblick (1, 2)

Många ytor i de gemensamma utrymmena är glasade vilket skapade problem med insyn i den avskilda enheten. Verksamheten har skärmat av med en färgad film på glaset

Delade funktioner

Delat läkemedelsrum ökar kraven på samordning och delat omklädningsrum för personal fungerar inte då man måste passera den andra avdelningen för att nå det

Pausrum

Ett tidigare samtalsrum har gjorts om till personalrum för att personalen inte ska behöva lämna avdelningen och gå till det centrala personalrummet

Administrativa arbetsplatser

En trappa upp finns administrativa arbetsplatser och konferensrum. Dessa är inte personliga utan bokningsbara, det fungerar bra

Psykiatrisygehuset i Slagelse

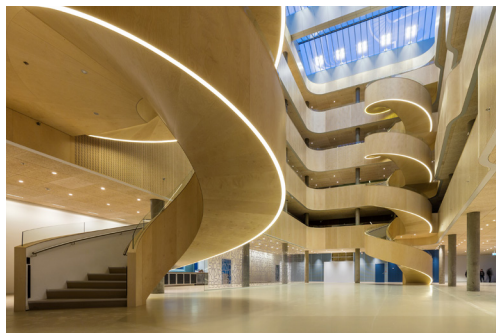

Foto: Karlsson Arkitekter

Färdigtställt: **2015**

Arkitekt: **Karlsson Arkitekter/VLA**

Antal våningar (avd): **1**

Total yta: **44 000 kvm BTA**

Antal vårdplatser: **194**

Antal vådrum (avd): **11,5**

Yta avdelning: **1200 kvm**

Yta vådrum exkl. wc/d: **16 kvm**

Social densitet (avd): **0,41 pers/rum**

Rumslig densitet (avd): **70 kvm/vårdplats**

Psykiatrisjukhuset i Slagelse är det största bygget för psykiatri i Danmark i modern tid. Det är byggt utifrån högt satta ambitioner om helande arkitektur, transparens och resiliens i förhållande till framtida förändringar. Huvudentrén ligger skyddad mellan två byggnadskroppar, till vänster ett vetenskapscenter och delar av öppenvården, till höger huvuddelen av öppenvården och akutmottagningen. Bakom dessa sträcker avdelningarna ut sig i ett våningsplan. I de gemensamma ytorna finns träningskök, övernattningsrum för anhöriga, simhall, träningslokaler, sinnesrum m.m. Många av dessa resurser kräver dock mycket personal vilket är en utmaning när psykiatri i Danmark har svårt att rekrytera.

Den integrerade parken skapar tillgängliga, lugnande utemiljöer och slutna innergårdar utgör en del av säkerhetstänket. Fokuset på transparens tar sig uttryck i både den fysiska miljöns många utblickar mot omgivande natur och också i att tydliga barriärer mellan patienttytor och personaltytor saknas, öppenvårdens neutrala

samtalsrum ligger i en öppen kontorsbyggnad med arbetsplatser i landskap på samma våningsplan.

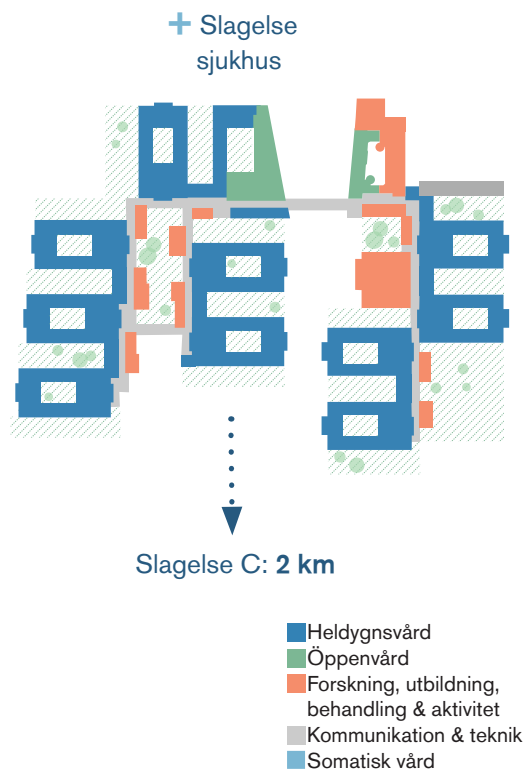
+ Trädgårdar både för vistelse och utblick. Patienterna på en avdelning har spontant börjat odla på innergården något som möjliggörs av den tillåtande utformningen av gårdarna.

+ Biltrafiken tillåts inte ända fram till entrédörrarna. Besökare närmar sig till fots genom parken. En lösning som kom ur en dialogprocess.

+ Mycket få synliga säkerhetsanordningar

- Initialt mycket kritik till följd av de stora förändringarna som genomförts samt ett antal tekniska problem och feltänk. Öppenheten innebar t.ex. för mycket ljusinstrålning och för mycket insyn.

- Det finns synliga säkerhetsanordningar och avgränsningar som verksamheten önskar ta bort, eller dölja. Ex.vis. larmbågar i säkerhetsenheten och glaspartiet mellan teamstationen och avdelningen på vissa allmänpsykiatriska avdelningar.

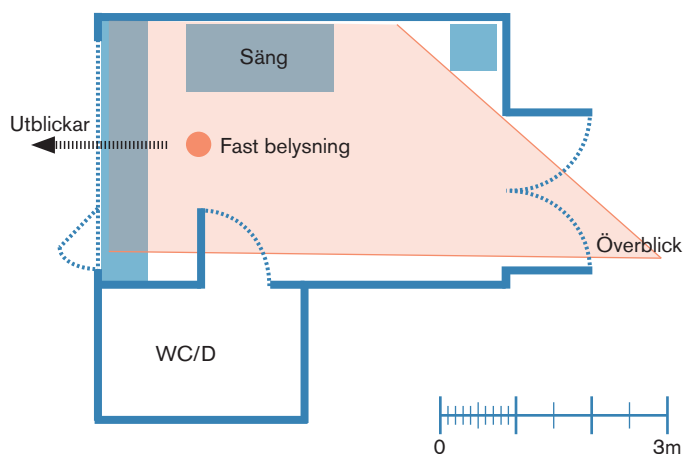
Lokalisering

Sjukhuset är placerat i anslutning till det somatiska sjukhuset i Slagelse. Haldygnsvård från fyra städer på Sjælland har flyttat samman i det nya sjukhuset. Det längsta avståndet är till Nykøbing, en dryg timmes bilfärd bort. Öppenvården ligger dock kvar i respektive ort, öppenvården för Slagelse finns på sjukhuset.

Utöver haldygnsvård för allmänpsykiatri och rättspsykiatri finns en högsäkerhetsenhet med ett nationellt uppdrag, öppenvårdsmottagningar, akutmottagning, forskning och utbildning.

Vårdrum

Patientrummen är rektangulära med direkt överblick från dörren. Ett vädringsfönster är öppningsbart och öppnas av en elmotor vid en knapptryckning vilket gör det omöjligt för patienter att slå med fönstret. Patienterna kan styra den dynamiska belysningen och gardiner som kan avskärma dagsljuset. Sängen är ställbar, den och andra fasta möbler är speciellt utformade för projektet. Varje rum har en tv infälld i väggen.

Psykiatrisygehuset i Slagelse

Samband Öppenvård

(1) Informell mötesplats

(2) Administrativa arbetsplatser

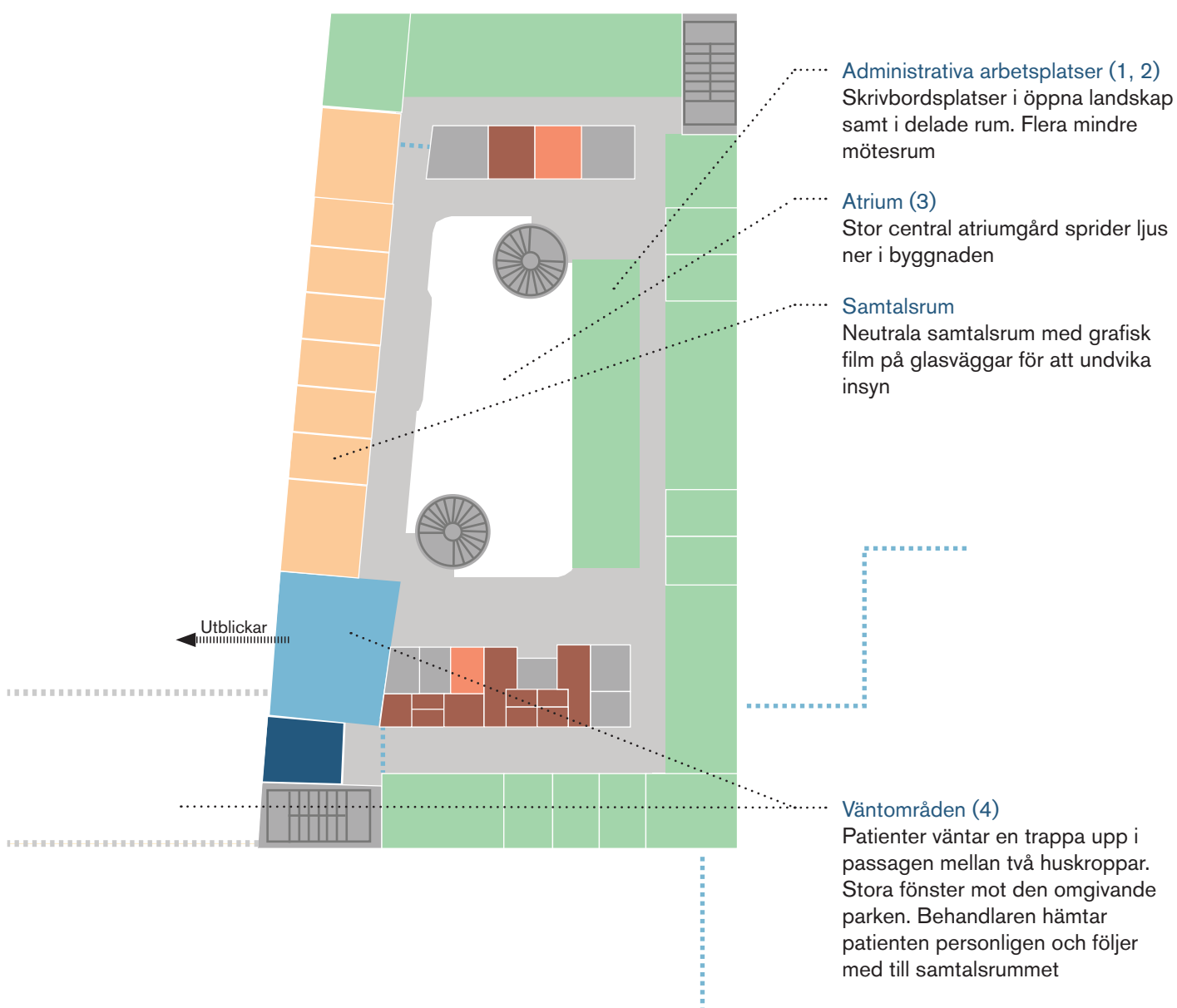
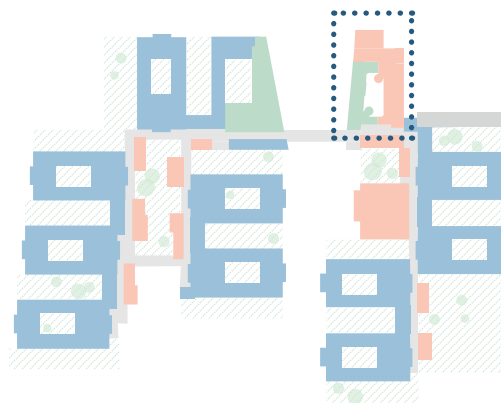
(3) Atriumgård

(4) Väntyta för patienter

- Väntyta
- Behandlingsrum
- Administrativa arbetsplatser
- Reception
- Samtalsrum
- Stödfunktioner
- WC, kapprum
- Korridor, passage
- Teknik, trappor och hissar

Psykiatrisygehuset i Slagelse

Samband heldygnsvård

Varje avdelning har en central axel med en innergård, matrum och dagrum samt aktivitetsrum. Patientrummen ligger placerade i fasad med utblickar mot en lugn trädgård. Två av patientrummen angränsar till ett litet dagrum med utgång till en egen uteplats. Dessa rum kan skärmas av vid behov.

Teamstationen ligger i anslutning till avdelningens entré med anslutande samtals- och mötesrum. I zonen mellan två avdelningar finns ytterligare personalutrymmen och stödfunktioner. Avdelningarna har en dynamisk belysning som följer dagsljusets temperatur och syftar till att ge patienter bättre sömn.

I heldygnsvården är larm tysta, inte höga ljudsignaler på avdelningarna.

(1) Innergård

(2) Matplats

(3) Teamstation

(4) Uteplats för sektionerad del av avdelning

(5) Patientrum

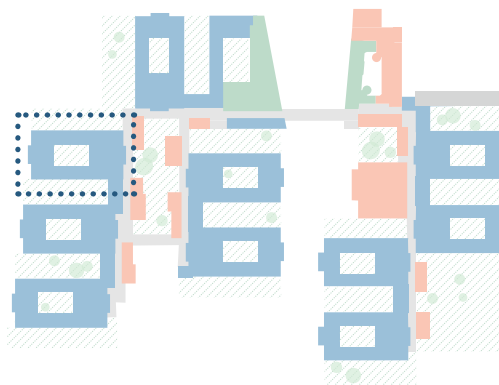
(6) Patientrum

(7) WC/D Patientrum

- Patientrum
- Aktivitetsrum, dagrum, matsal
- Avskiljningsrum
- Administrativa arbetsplatser
- Teamstation
- Samtalsrum, behandlingsrum
- Stödfunktioner
- WC, kapprum, omklädning
- Korridor, passage
- Teknik, trappor och hissar

Stilla gårdar

Utemiljön mellan avdelningarna är inte tillgängliga för patienter och personal för att undvika insyn i patientrum

Innergård (1)

Innergård med fritt tillträde för patienter. Passager längs patientrum med sittnischer med utsikt över gården

Matplats (2)

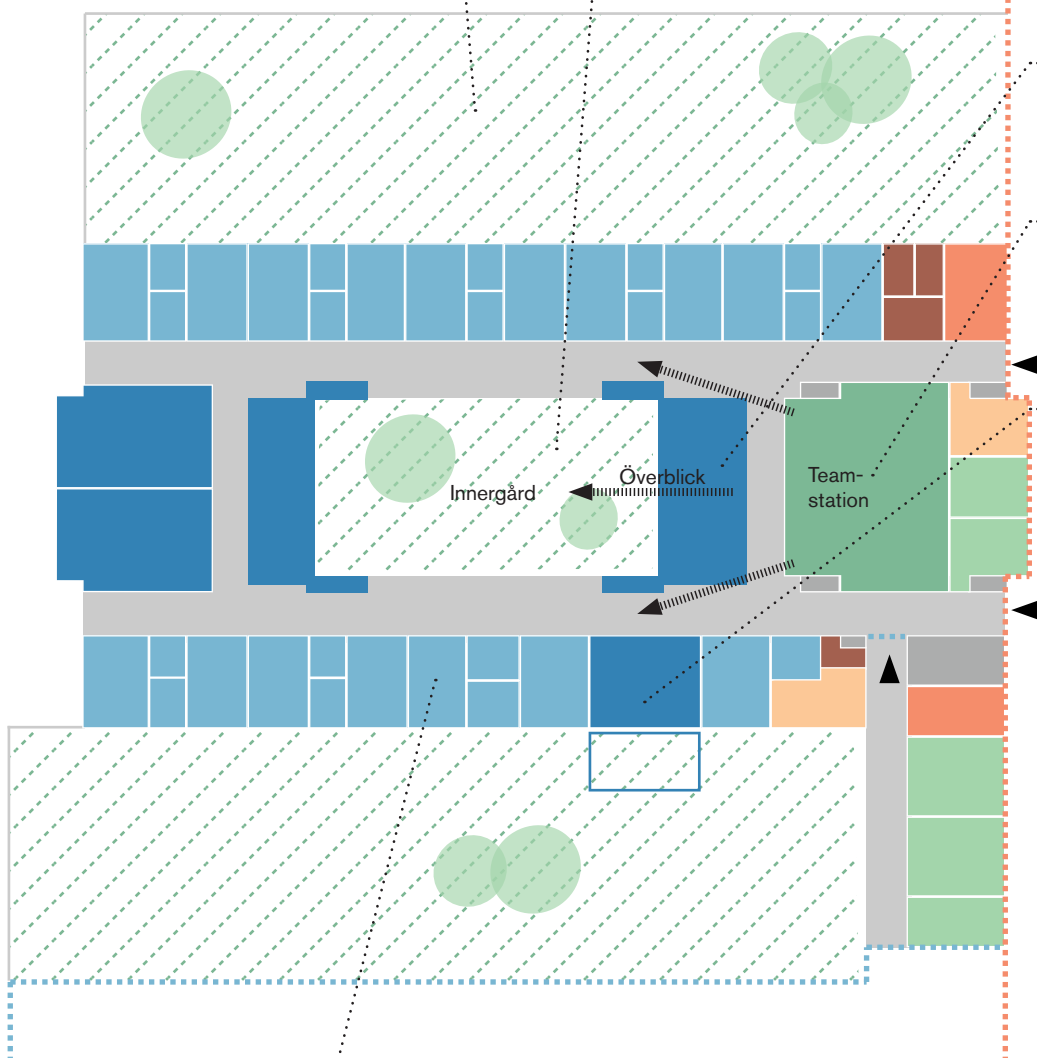
Med kaffestation och patientkylskåp nära teamstationen

Teamstation (3)

Stor teamstation med arbetsplatser, vägg mot avdelningen glasad

Sektionering (4)

Möjlighet att sektionera ett eller två patientrum som ansluter till ett mindre gemensamt rum med egen uteplats

Patientrum (5, 6, 7)

Små patientrum med egen tv. Patienter kan öppna en vädringslucka samt styra belysningen på rummet

Vejle psykiatri

Foto: Niels Nygaard, Arkitema

Färdigtställt: **2017**

Arkitekt: **Arkitema**

Antal våningar (avd): **1**

Total yta: **17 000 kvm BTA**

Antal vårdplatser: **99**

Antal vårdplatser (avd): **16**

Yta avdelning: **1150 kvm**

Yta vådrum exkl. wc/d: **20 kvm**

Social densitet (avd): **0,41 pers/rum**

Rumslig densitet (avd): **77 kvm/vårdplats**

Vejle psykiatri är byggt som ett offentligt privat partnerskap, OPP. Det betyder att en privat part (en dansk pensionsfond) byggt, äger och förvaltar huset i 25 år. Sedan har regionen förbundit sig att köpa det. I princip allt ingår i kontraktet, även möbler, städ och restaurang.

OPP är ny för psykiatrisk vård Danmark och det gjorde det särskilt viktigt att verksamheten jobbade igenom den initiala fasen på ett bra sätt. De tog fram en visionskatalog som första underlag, sedan har de i detalj beskrivit funktionerna som önskades, men inte lösningar. De övergripande visionerna handlade om en ökad delaktighet av patienter, anhöriga och frivilligorganisationer, en positiv, hoppingivande upplevelse, ökad patientcentrering och en aktiverande arkitektur.

Avdelningarna i Vejle ligger i markplan och angör till en gemensam publik aktivitetsyta, där patienter kan delta i aktiviteter, äta lunch och möta anhöriga. Aktivitetsytan är utformad som en slinga utan återvändsgränder för att stimulera rörelse. Där finns också idrottshall,

rum för skapande aktivitet och fysioterapi, samt ett sinnesrum. Materialvalen och färgsättningen är medvetet utformade för att ge sensorisk stimuli och upplevelser. Ovan aktivitetsytan finns en andra slinga med administration och transportväg för patienter i säng till ECT och det somatiska sjukhuset.

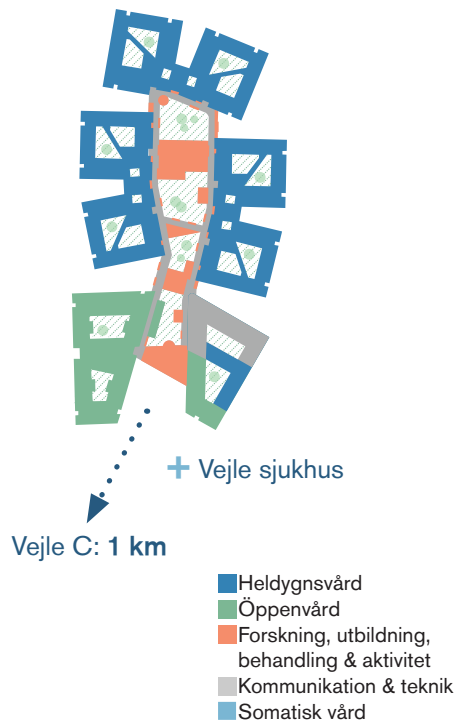
+ Det gav mycket att lägga ner mycket arbete på ett visionsdokument först innan projekteringen började

+ Upplevde det som mycket viktigt att göra "mock-ups" eller provrum, för utvärdering i full skala.

+ De gemensamma ytorna som inbjuder till aktivitet är mycket uppskattade.

– Man tog fram projektspecifika koniska dörrknoppar för detta projekt där det är omöjligt att fästa något som kan användas som en snara. Tyvärr är de också mycket svåra att öppna om man exempelvis befinner sig en stressad situation med lite handsvett. Därför tenderar behandlare som träffar patienter på patientrummet att alltid lämna dörren på glänt.

- Teamstationen har god överblick över avdelningen men personalen upplever att det är lätt att bli kvar där inne och då brista i den direkta interaktionen med patienterna

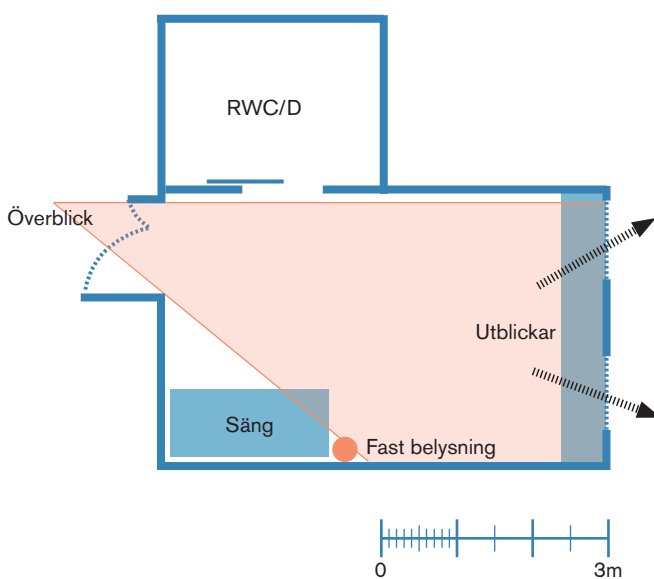

Lokalisering

Det nya psykiatrihuset i Vejle samlar områdets avdelningar för psykiatri, tidigare var de delade mellan Kolding och Vejle. Det är 30 minuters bilfärd till Kolding från sjukhuset. Sjukhusområdet i Vejle ligger i utkanten av staden med en egen järnvägsstation där regionalstågen stannar. Precis som i Aabenraa ligger öppenvården utlokaliserad närmare invånarna.

Vårdrum

Patientrummen är stora och har hög takhöjd. De stora rummen är en konsekvens av gårdarnas storlek och takhöjden gör det svårare för patienter att nå installationer i taket. Bältesläggningar sker mycket sällan och om de sker så sker de i patientrummet. Patienterna kan själva styra temperaturen på sina rum. Som i Aabenraa finns också här dynamisk belysning som patienterna också kan styra.

Vejle psykiatri

Samband heldygnsvård

Vårdavdelningarna är grupperade två och två med vissa delade personalytor, bl.a. en liten atriumgård. Personalytorna är förbundna till kommunikationsslingan på övre plan med trappa och hiss. Där uppe finns också ett pausutrymme för personal som dock enligt uppgift används sällan. Patientrummen ligger i ytterfasad och omgärdar två atriumgårdar. Passager och dagtytor har glaspartier mot gårdarna för att skapa god överblick. En mindre positiv effekt är att det skapar oönskade reflektioner på kvällstid och att det finns väldigt lite väggyta att hänga t.ex. en TV på. Överblicken över avdelningen är mycket bra. Det är dock en utmaning att utveckla arbetssätt som gör att personalen kommer ut bland patienterna, det krävs både kultur och metoder för det.

Precis som i Aabenraa är avdelningen öppen men har en mindre sektionerbar avskärningsenhet som kan innefatta två, fyra eller sex rum.

Entréhall

Vy mot mindre dagrum

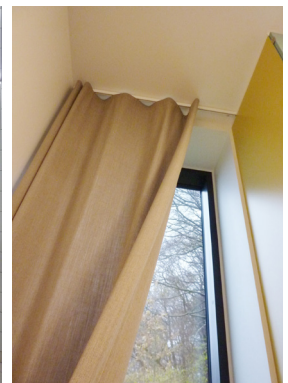
(1) Patientrum

(2) WC/D Patientrum

(3) Ljus och insynsavsk.

(4) Innergård

(5) Teamstation

(6) Sektioneringsdörrar

- Patientrum
- Aktivitetsrum, dagrum, matsal
- Avskiljningsrum
- Administrativa arbetsplatser
- Teamstation
- Samtalsrum, behandlingsrum
- Stödfunktioner
- WC, kapprum, omklädning
- Korridor, passage
- Teknik, trappor och hissar

